Łódź, dnia 14 marca 2023 roku

Pan
Rafał Przybył
Burmistrz Wieruszowa

WK – 602/12/2023

Działając na podstawie art. 9 ust. 2 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1668) informuję Pana Burmistrza, że Regionalna Izba Obrachunkowa w Łodzi przeprowadziła kompleksową kontrolę gospodarki finansowej i zamówień publicznych w Gminie Wieruszów[1]. Kontrolą objęto zagadnienia z okresu 2020 rok - I półrocze 2022 roku, dotyczące przede wszystkim: kontroli wewnętrznej; prowadzenia rachunkowości; sporządzania sprawozdań finansowych i budżetowych; realizacji dochodów z podatków, opłat i majątku; udzielania zamówień publicznych' wydatków inwestycyjnych oraz ewidencji i inwentaryzacji majątku. Stwierdzone w wyniku czynności kontrolnych nieprawidłowości i uchybienia wynikały z nieprzestrzegania obowiązujących przepisów, ich wadliwej interpretacji oraz niewystarczającego działania procedur wewnętrznej kontroli finansowej. Wykazane uchybienia i nieprawidłowości dotyczyły, w szczególności[2]:

I

W zakresie księgowości i sprawozdawczości

1. W sprawozdaniu Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych, w kolumnie "Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy", nie ujęto kwot umorzonych decyzjami organu podatkowego odsetek - w 2020 roku - 27 zł i w 2021 roku - 86 zł. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r.,

[1] Czynności kontrolne zostały przeprowadzone w dniach od 14 listopada 2022 roku do 16 stycznia 2023 roku. Protokół został podpisany w dniu 20 lutego 2023 roku.
[2] Wystąpienie pokontrolne podlega udostępnieniu na zasadach określonych w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o dostępie do informacji publicznej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r. poz. 2176), z ograniczeniami wynikającymi z art. 5 tej ustawy.

poz. 513 ze zm.), wpływy z odsetek od nieterminowych wpłat z tytułu podatków i opłat ujmuje się w § 0910 (w paragrafie tym ujmuje się odsetki, do których stosuje się przepisy ustawy - Ordynacja podatkowa). Przepis § 3 ust. 1 pkt 11 lit. „a" Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 36 do rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 9 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 1564 ze zm.), stanowił że w sprawozdaniu Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych jednostki samorządu terytorialnego, w kolumnie "Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy" w zakresie umorzeń zaległości podatkowych – należało wykazać kwoty dotyczące skutków udzielonych przez organ podatkowy gminy lub miasta na prawach powiatu za okres sprawozdawczy umorzeń w całości lub w części zaległości podatkowych, odsetek za zwłokę lub opłaty prolongacyjnej w podatkach i opłatach, stanowiących dochód budżetu gminy lub miasta na prawach powiatu. Wykazane w tej kolumnie skutki powinny wynikać z decyzji wydanych przez właściwe organy gminy lub miasta na prawach powiatu, w zakresie zarówno bieżących, jak i zaległych należności.

2. W dniu 30 grudnia 2021 roku z rachunku budżetu zwrócono na rzecz Urzędu Wojewódzkiego w Łodzi łącznie kwotę 140.327,89 zł z tytułu niewykorzystanych dotacji. Powyższy zwrot został zaewidencjonowany zapisem na kontach Wn 901, Ma 133. W odniesieniu do powyższego należy wskazać, że właściwe byłoby doprowadzenie obrotów konta 901 – Dochody budżetu, do zgodności ze sprawozdaniem poprzez dokonanie zapisu ujemną kwotą zwrotu (tzw. czystość obrotów) Wn 901, Ma 901. W przypadku, gdy obroty na kontach mogą dostarczać fałszywych informacji o przebiegu operacji gospodarczej (w przypadku wskazanym powyżej zwroty dotacji niewykorzystanych w danym roku), można stosować ujemny zapis techniczny dla zachowania czystości obrotów Wn 901, Ma 901. Celem tego zapisu jest zachowanie czystości obrotów na koncie księgowym oraz przywrócenie jego pierwotnego charakteru. Przepisy prawa bilansowego nie określają sytuacji, w których dokonuje się zapisów technicznych. Jednak w praktyce w celu zachowania "czystości obrotów" na koncie księgowym oraz przywrócenia jego pierwotnego charakteru często stosuje się takie zapisy. Zapisu technicznego dokonuje się po obu stronach tego samego konta, tymi samymi kwotami oraz z tym samym znakiem.

   Zgodnie z opisem zasad funkcjonowania konta 133 – Rachunek budżetu, zawartym w załączniku nr 2 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej (tekst jednolity Dz. U. z 2020 r., poz. 342), zapisy na koncie 133 są dokonywane na podstawie dokumentów bankowych, w związku z czym musi zachodzić zgodność zapisów między jednostką a bankiem. Na stronie Wn konta 133 ujmuje się wpływy środków pieniężnych na rachunek budżetu, w tym również spłaty dotyczące kredytu udzielonego przez bank na rachunku budżetu, oraz wpływy kredytów przelanych przez bank na rachunek budżetu,

w korespondencji z kontem 134. Na stronie Ma konta 133 ujmuje się wypłaty z rachunku budżetu, w tym również wypłaty dokonane w ramach kredytu udzielonego przez bank na rachunku budżetu (saldo kredytowe konta 133), oraz wypłaty z tytułu spłaty kredytu przelanego przez bank na rachunek budżetu, w korespondencji z kontem 134. Na koncie tym nie przewidziano możliwości stosowania zapisów ujemnych. Zatem stosownie do opisu konta 133 - zwrot niewykorzystanej dotacji został właściwie zaewidencjonowany po stronie Ma tego konta.

Natomiast stosownie do opisu zasad funkcjonowania konta 901 zawartego w załączniku nr 2 do ww. rozporządzenia - po stronie Ma konta 901 ujmuje się dochody budżetu: [1] na podstawie sprawozdań budżetowych jednostek budżetowych, w korespondencji z kontem 222; [2] na podstawie sprawozdań innych organów w zakresie dochodów budżetów jednostek samorządu terytorialnego, w korespondencji z kontem 224; [3] z tytułu rozrachunków z innymi budżetami za dany rok budżetowy, w korespondencji z kontem 224; [4] z innych tytułów, w szczególności subwencje i dotacje, w korespondencji z kontem 133; [5] pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegające zwrotowi, w korespondencji z kontem 133; [6] pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, w korespondencji z kontem 133. Na stronie Wn ujmuje się pod datą ostatniego dnia roku budżetowego saldo konta 901 i przenosi się je na konto 961.

Co prawda wskazane rozporządzenie określa, że po stronie Wn ujmuje się jedynie przeniesienie salda na konto 961, jednak poprawne jest również ewidencjonowanie zwrotu poprzez zapisy Wn 901 Ma 133 z równoczesnym zastosowaniem zapisu ujemnego po obu stronach kona 901 (czystość obrotów). Takie zapisy nie zawyżą obrotów na koncie 901, które mogłyby zostać błędnie przeniesione na konto 961.

Ponadto trzeba mieć na uwadze § 21 pkt 1 ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku, zgodnie z którym, jeżeli przepisy dotyczące sprawozdań nakładają obowiązek wykazywania w sprawozdaniach obrotów na określonych kontach - stosowana technika księgowości powinna umożliwić prawidłowe ustalenie wysokości tych obrotów.

3. W sprawozdaniu Rb-NDS - o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonym za okres od początku roku do dnia 31 grudnia 2021 roku, w wierszu D15. - wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, wykazano kwotę 4.276.225,93 zł, natomiast w pozycji D13a. - niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, wykazano kwotę 235.691,58 zł. Ustalono, że część wolnych środków w kwocie 3.852.914,57 zł wykazanych w pozycji D15. sprawozdania Rb-NDS powinna zostać wykazana jako nadwyżka z lat poprzednich - według wyliczenia zamieszczonego w protokole z kontroli, natomiast wolne środki (art. 217 ust. 2 pkt 6 ww. ustawy) powinny wynieść 423.311,36 zł.

Stan środków finansowych za 2020 rok (wykonane przychody) powinien zostać w sprawozdaniu Rb-NDS za 2021 rok zidentyfikowany następująco: [1] 3.852.914,57 zł – nadwyżka z lat poprzednich; [2] 423.311,36 zł – wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych; [3] 235.691,58 zł - niewykorzystane środki pieniężne, o których

mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych (pozycja D13a).

Również w sprawozdaniu Rb-NDS - o nadwyżce/deficycie jednostki samorządu terytorialnego, sporządzonym za okres od początku roku do dnia 30 czerwca 2022 roku, w wierszu D15. - wolne środki, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 6 ustawy o finansach publicznych, wykazano kwotę 10.278.212,96 zł, natomiast w pozycji D13a. - niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych, wykazano kwotę 247.508,26 zł. Ustalono, że nadwyżka z lat poprzednich wg wyliczeń zamieszczonych w protokole powinna wynieść 7.843.719,53 zł, a wolne środki 2.193.492,43 zł. W zakresie niewykorzystanych środków pieniężnych, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych Skarbnik Wieruszowa przekazała kontrolującym informację, że powinny być one obliczone w wysokości 497.509,26 zł.

Stan środków finansowych za 2021 rok (wykonane przychody) powinien zostać w sprawozdaniu Rb-NDS za 2022 rok następująco zidentyfikowany: [1] 7.843.719,53 zł – nadwyżka z lat poprzednich, [2] 497.509,26 zł - niewykorzystane środki pieniężne, o których mowa w art. 217 ust. 2 pkt 8 ustawy o finansach publicznych (pozycja D13a.), [3] 2.193.492,43 zł – wolne środki (pozycja D15.).

Według wyjaśnienia Skarbnika Wieruszowa – Anety Wolnej, poprawne rozliczenie stanu środków finansowych nastąpi na koniec 2022 roku.

4. W sprawozdaniu Rb-ST, w pozycji środki niewykorzystanych dotacji w roku budżetowym, wykazano kwotę 14.624,18 zł. Stwierdzono, że na dzień 31 grudnia 2021 roku kwota dotacji podlegających zwrotowi wynosiła 7.069,64 zł i została zaksięgowania na koncie 224 na podstawie PK nr PK210065 z dnia 31 grudnia 2021 roku. Natomiast kwota 7.554,54 zł wynikała z wpłat dokonanych przez dłużników z tytułu zaliczki alimentacyjnej i funduszu alimentacyjnego, i nie stanowiła kwot dotacji (poza zwrotami dokonanymi w tym samym roku, w którym zostały wypłacone środki z funduszu alimentacyjnego). Były to dochody zrealizowane przez jednostki obsługujące wypłaty z funduszu alimentacyjnego, gdyż otrzymana dotacja na ten cel została wykorzystana i rozliczona w roku, w którym została udzielona, a nie w roku, w którym uzyskano zwrot.

5. W bilansie z wykonania budżetu, w pozycji pozostałe zobowiązania wykazano kwotę 7.499,90 zł. Powyższa kwota wynikała z salda strony Ma konta 226-11-0000 – Rozliczenie VAT GOSIT i dotyczyła: [1] nadwyżki podatku naliczonego nad należnym z lat wcześniejszych w kwocie 2.851,08 zł oraz z 2021 roku w kwocie 2.509,07 zł (kwoty wykazane w deklaracjach cząstkowych przez Gminny Ośrodek Sportu i Turystyki, które nie zostały przeksięgowane na dochody budżetu) oraz [2] kwoty nadpłaconej przez GOSIT w dniu 31 grudnia 2021 roku w wysokości 2.139,03 zł. W omawianej sytuacji nadwyżki podatku naliczonego nad należnym, które pozostały po rozliczeniu w wyniku centralizacji rozliczeń podatku od towarów i usług (w tym przypadku z Gminnym Ośrodkiem Sportu i Turystyki w Wieruszowie) powinny zostać ujęte jako dochód budżetu i zaewidencjonowane na koncie 901 – Dochody budżetu.

6. Środki na rachunku zakładowego funduszu świadczeń socjalnych w kwocie 3.516,59 zł wykazano w bilansie w pozycji B.III.3. – Środki pieniężne państwowego funduszu celowego. Prawidłowo powinna to być pozycja B.III.2. – Środki pieniężne na rachunkach bankowych, gdyż zakładowy fundusz świadczeń socjalnych nie jest państwowym funduszem celowym. Natomiast środki na rachunku depozytów w kwocie 307.173,63 zł wykazano w bilansie Urzędu Miejskiego w pozycji B.III.4. – Inne środki pieniężne. Właściwą pozycją jest w tym przypadku również pozycja B.III.2. – Środki pieniężne na rachunkach bankowych, gdyż depozyty są środkami pieniężnymi zgromadzonymi na wydzielonym rachunku bankowym, natomiast nie są innym rodzajem środków płatniczych, takim jak np. czeki, weksle, lokaty bankowe, bony skarbowe itp., o terminie płatności lub zapadalności do 3 miesięcy, które mogą być traktowane jak środki płatnicze.

7. W zakresie ewidencji i rozliczeń związanych z centralizacją podatku od towarów i usług stwierdzono, że salda na koncie 225 (ewidencja Urzędu Miejskiego) w zakresie tego podatku oprócz faktycznych rozliczeń z budżetem (organem) z tytułu cząstkowej deklaracji VAT, przedstawiały rozliczenie pieniężne dotyczące podatku należnego (kwoty niewpłacone przez kontrahentów) oraz inne rozliczenia z tytułu podatku, ale dotyczące kontrahentów, co nie powinno się odbywać na koncie 225, a na innych kontach zespołu 2, właściwych ze względu na systematykę operacji ujmowanych na tych kontach.

   Zgodnie z załącznikiem nr 3 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej - konto 225 – Rozrachunki z budżetami, służy do ewidencji rozrachunków z budżetami w szczególności z tytułu dotacji, podatków, nadwyżek środków obrotowych, nadpłat w rozliczeniach z budżetami. Na stronie Wn konta 225 ujmuje się nadpłaty oraz wpłaty do budżetu, a na stronie Ma - zobowiązania wobec budżetów i wpłaty od budżetów. Ewidencja szczegółowa do konta 225 powinna zapewnić możliwość ustalenia stanu należności i zobowiązań według każdego z tytułów rozrachunków z budżetem odrębnie. Konto 225 może mieć dwa salda. Saldo Wn oznacza stan należności, a saldo Ma - stan zobowiązań wobec budżetów.

8. Obroty na koncie 223 – Rozliczenie z tytułu wydatków budżetowych, w ewidencji budżetu (organu) za 2021 rok wynosiły 86.200.656,44 zł. Natomiast wydatki wykazane w sprawozdaniu zbiorczym Rb-28S za 2021 rok wyniosły 84.259.707,39 zł (w tym wydatki niewygasające w kwocie 452.643,77 zł). Wydatki ogółem po pomniejszeniu o wydatki niewygasające wynosiły 83.807.063,62 zł i różniły się od kwoty stanowiącej obroty konta 223 o 2.393.592,82 zł. Na ww. różnicę pomiędzy środkami na wydatki przekazywanymi przez Gminę Wieruszów jednostkom organizacyjnym (wynikającymi z obrotów konta 223) a wydatkami wykazanymi w zbiorczym sprawozdaniu Rb-28S złożyły się następujące rozbieżności:

- zwroty wydatków dokonane w trakcie roku, do których nie stosowano czystości zapisów na łączną kwotę 2.414.516,57 zł;

- pozostała kwota różnicy w wysokości 20.923,75 zł (32.313,16 zł – 12.989,41 zł + 1.600 zł) dotyczyła:

  a) kwoty 32.313,16 zł, która nie wynikała z konta 223, gdyż wydatki te nie były zrealizowane w jednostkach organizacyjnych, a zostały ujęte jako bezpośrednio zrealizowane w budżecie i wynikały z jednostkowego Rb-28S sporządzonego dla Gminy Wieruszów jako organu;

  b) kwoty 12.989,41 zł stanowiącej wg informacji uzyskanej od Skarbnika Wieruszowa – dochody wpłacone w 2021 roku na rachunek bankowy VAT wyodrębniony do rozliczeń przez mechanizm podzielonej płatności (MPP), z którego to rachunku Urząd dokonuje wydatków w systemie MPP. W związku z powyższym konieczne było na koniec roku dokonanie księgowań, które doprowadziłyby kwotę dochodów i wydatków zrealizowanych przez Urząd do właściwych wielkości, czego dokonano poleceniem księgowania PK 210066 z dnia 31 grudnia 2021 roku zapisem Wn 223-UG-00000-00 Ma 222-1-12-0001. Wobec powyższych ustaleń należy zwrócić uwagę, że konto 223 – Rozliczenie wydatków budżetowych, zasadniczo nie koresponduje z kontem 222 – Rozliczenie dochodów budżetowych. Rozporządzenie Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, przewiduje że kontro 223 koresponduje z kontem 133 – Rachunek budżetu i kontem 902 – Wydatki budżetu. Natomiast z kontem 222 – Rozliczenie dochodów budżetowych, w zakresie zrealizowanych dochodów koresponduje konto 901 – Dochody budżetu oraz 133 – Rachunek budżetu. Zatem korespondencja kont 223 i 222 zaburza zamknięcie kręgu dochodów i wydatków, jak również stanowi naruszenia zasad ewidencji operacji gospodarczych na tych kontach. Wg wyjaśnienia Skarbnika Wieruszowa – powyższa nieprawidłowość została dostrzeżona po zakończeniu roku budżetowego i brak było możliwości przekazania środków pieniężnych pomiędzy rachunkiem bankowym dochodów i wydatków, który to przelew doprowadziłby do zgodności pomiędzy kwotami dochodów i wydatków oraz sprawozdaniami Rb-28S i Rb-27S;

  c) kwoty 1.600 zł stanowiącej zwrot środków (klasyfikacja rozdział 85154 § 4210) do Miejsko Gminnego Ośrodka Pomocy Społecznej (MGOPS) w dniu 21 sierpnia 2021 roku, który został ujęty na koncie 223-UG-00000-00, ponieważ kwota 1.600 zł została przekazana w dniu 26 sierpnia 2021 roku na rachunek MGOPS z rachunku Urzędu Miejskiego, a nie z rachunku budżetu i zaksięgowana mimo to Wn 223-01 – Rozliczenie wydatków budżetowych MGOPS Ma 133-0-1, następnie w dniu 31 sierpnia 2021 roku sporządzono polecenie wypłaty środków z rachunku wydatków Urzędu na rachunek budżetu w związku z omyłkowym przelewem w dniu 26 sierpnia 2021 roku (dotyczącego przekazania środków zgodnie z porozumieniem), co zostało zaksięgowane Wn 133-0-1 Ma 223-UG-00000-00, w związku z powyższym powstała rozbieżność między kwotą dokonanych przez

Urząd wydatków a kwotą otrzymanych zasileń (Urząd nie otrzymał zasilenia na kwotę 1.600 zł, a dokonał jej zwrotu).

9. Zwroty dotacji (nienależnie pobrane świadczenia z lat ubiegłych), klasyfikowane w § 2910 - Zwrot dotacji oraz płatności wykorzystanych niezgodnie z przeznaczeniem lub wykorzystanych z naruszeniem procedur, o których mowa w art. 184 ustawy, pobranych nienależnie lub w nadmiernej wysokości - w kwocie 18.294,70 zł, oraz zwroty wpłaconych odsetek ujętych w sprawozdaniu Rb-28S w § 4560, w kwocie 959,06 zł, były realizowane i ewidencjonowane jako wydatek bezpośrednio z budżetu.

   W zakresie nienależnie pobranych świadczeń z lat ubiegłych zrealizowane przez jednostkę budżetową (MGOPS) dochody z powyższego tytułu, jak zresztą wszystkie pozostałe dochody, podlegają przekazaniu na rachunek budżetu (organu). Z uwagi na źródło finansowania świadczeń dochody należy jednak przekazać (w postaci wydatku budżetu) do budżetu państwa. Wydatek zrealizuje jednostka budżetowa, np. urząd JST (organ - budżet nie dokonuje bezpośrednio wydatków). Operacje związane z realizacją omawianych dochodów podlegają wykazaniu w pełnym zakresie w sprawozdaniu Rb-27S (w szczególności - plan, należności, wykonanie, zaległości), a operacje w zakresie wydatków w sprawozdaniu Rb-28S. Sprawozdania te stanowią podstawę do ewidencji omawianych dochodów i wydatków na kontach księgowych organu (901 i 902).

10. Obroty konta 902 – Wydatki budżetu, w 2021 roku wynosiły 83.846.678,82 zł, natomiast kwota wydatków wynikająca ze zbiorczego sprawozdania Rb-28S za 2021 rok wynosiła 84.259.707,39 zł. Różnica w kwocie 413.028,57 zł stanowiła różnicę pomiędzy kwotą wydatków niewygasających w wysokości 452.643,77 zł za 2021 rok oraz przeksięgowań dokonanych w trakcie roku (zapisy korygujące), do których nie zastosowano czystości zapisów w kwocie 39.615,20 zł. Należy wskazać, że w przypadku, gdy obroty na kontach mogą dostarczać fałszywych informacji o przebiegu operacji gospodarczej, można stosować ujemny zapis techniczny dla zachowania czystości obrotów stosownie do regulacji zawartych w § 21 pkt 1 ww. rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku. Celem tego zapisu jest zachowanie czystości obrotów na koncie księgowym oraz przywrócenie jego pierwotnego charakteru. Przepisy prawa bilansowego nie określają sytuacji, w których dokonuje się zapisów technicznych. Jednak w praktyce w celu zachowania "czystości obrotów" na koncie księgowym oraz przywrócenia jego pierwotnego charakteru często stosuje się takie zapisy. Zapisu technicznego dokonuje się po obu stronach tego samego konta, tymi samymi kwotami oraz tym samym znakiem.

11. Obroty na koncie 222 – Rozliczenie dochodów budżetowych, w ewidencji budżetu (organu) wynosiły 24.890.508,69 zł, natomiast suma sprawozdań jednostkowych jednostek organizacyjnych wyniosła 24.578.311,50 zł, różnica w kwocie 312.197,19 zł (391.717,15 zł – 79.815,21 zł + 5,14 zł + 290,11 zł) dotyczyła:

- dochodów MGOPS wynikających ze sprawozdania Rb-27ZZ w kwocie 391.717,15 zł (rozdział 85502). Dochody te stanowiły całą kwotę uzyskanych zwrotów z funduszu alimentacyjnego, w tym kwotę dochodów podlegających odprowadzeniu na rachunek Urzędu Wojewódzkiego (280.763,36 zł) oraz dochody jednostki samorządu terytorialnego (110.953,79 zł).

Należy wskazać, że na koncie 222-1-01-0001, 222-1-01-0002, 222-1-01-0004 ewidencjonowano dochody z funduszu alimentacyjnego w części stanowiącej dochód budżetu państwa, jak i w części stanowiącej dochód budżetu Gminy Wieruszów. Dochody pochodzące z funduszu alimentacyjnego zwracane przez MGOPS na rachunek budżetu powinny być ujmowane zapisem Wn 133 Ma 224 – Rozrachunki z budżetami, w części stanowiącej dochody budżetu państwa oraz Wn 133 Ma 901 w części stanowiącej dochód Gminy Wieruszów. Kwota, która podlega przekazaniu do Urzędu Wojewódzkiego powinna zostać ujęta zapisem odwrotnym Wn 224 Ma 133. Zatem na koncie 222 powinna zostać ujęta jedynie kwota 110.953,79 zł.

Zgodnie z art. 8 ust. 1 pkt 1 ustawy z 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 2267), dochodami jednostek samorządu terytorialnego mogą być dotacje celowe z budżetu państwa na zadania z zakresu administracji rządowej oraz inne zadania zlecone ustawami. Paragraf 236 - Dochody jednostek samorządu terytorialnego związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami, nie może w związku z tym występować w jednostce organizacyjnej, ponieważ dochody związane z realizacją zadań z zakresu administracji rządowej oraz innych zadań zleconych ustawami należne są jednostce samorządu terytorialnego, a nie jednostce budżetowej. Należy także zwrócić uwagę, iż zgodnie z § 6 ust. 1 pkt 6 załącznika nr 36 do rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 12 stycznia 2018 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, jednostka budżetowa nie wykazywała w sprawozdaniu Rb-27ZZ dochodów potrąconych na rzecz jednostki samorządu terytorialnego lecz - na podstawie § 6 ust. 2 - dokonywał tego zarząd jednostki samorządu terytorialnego. Tożsame regulacje znajdują się z załączniku nr 37 do obecnie obowiązującego rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej (Dz. U. z 2022 roku, poz. 144 ze zm.).

- dochodów z tytułu wydania duplikatu Karty Dużej Rodziny w kwocie 5,14 zł (5% z kwoty 103,36 zł), która została wykazana w sprawozdaniu Rb-27ZZ, natomiast została ujęta na koncie 222-1-01-0003, gdzie są ujmowane dochody własne zrealizowane przez MGOPS;
- zwrotu dochodów dokonanych na rzecz Szkoły Podstawowej nr 1 w kwocie 28,80 zł oraz MGOPS w kwocie 227,18 zł oraz zwrotu niewykorzystanych środków na działania promocyjne z Funduszu COVID-19 w kwocie 0,53 zł, a także kwoty 33,60 zł, która stanowiła podatek od towarów i usług należny, przekazany wraz z dochodami z tytułu odpadów komunalnych. Do ww. kwot nie zastosowano ujemnego zapisu technicznego, łącznie 290,11 zł;
- różnicy pomiędzy sprawozdaniem Rb-27S Urzędu Miejskiego a obrotami na kontach 222-1-12-0001, 222-1-12-0000D, 222-12-000S w kwocie 79.815,21 zł, która wynikała z ujęcia zwrotu niewykorzystanych kwot wydatków niewygasających na koncie 140 w ewidencji budżetu (organu), zamiast na koncie 222, gdyż kwota ta wynikała ze sprawozdania Rb-27S Urzędu Miejskiego i została ujęta również w ewidencji Urzędu Miejskiego jako dochód odprowadzony do budżetu w korespondencji z kontem 222.

12. Obroty na koncie 901 wynosiły 88.844.114,20 zł, natomiast kwota dochodów wykonanych wykazanych w sprawozdaniu Rb-27S wynosiła

88.512.329,03 zł. Różnica pomiędzy obrotami konta 901 i sprawozdaniem Rb-27S wyniosła 331.785,17 zł i dotyczyła zwrotów dotacji dokonanych w roku ich udzielenia w kwocie 249.150,64 zł, do których nie zastosowano ujemnych zapisów technicznych dla zachowania tzw. „czystości obrotów". Pozostała różnica w kwocie 82.634,62 zł dotyczyła przeksięgowań głównie polegających na zmianie klasyfikacji budżetowej na koncie 901, do których również nie zastosowano ujemnych zapisów technicznych.

13. W ramach kontroli obrotów za 2021 rok na koncie 080 – Środki trwałe w budowie, zwrócono się do Wydziału Inwestycji i Zamówień Publicznych z prośbą o określenie rodzaju wydatków zaewidencjonowanych na poszczególnych analitykach tego konta oraz stwierdzenie czy dokumentacja projektowa jest aktualna, a także czy zadania będą realizowane w przyszłości. W odpowiedzi inspektorom przesłano zestawienie, z którego wynikało, że: [1] 2 dokumentacje projektowe są nieaktualne; [2] w 2 przypadkach dokumentacja projektowa nie została uwzględniona w kosztach zadania w momencie jego oddania do użytkowania; [3] w jednym przypadku nie przekazano protokolarnie dokumentacji jednostce, która realizowała zadanie inwestycyjne; [4] w przypadku jednego zadania stwierdzono, że poniesione wydatki nie powinny zostać ujęte na koncie 080, a powinny zostać zaksięgowane w roku ich poniesienia w ciężar kosztów bieżących; [5] w przypadku zadania „Rurociąg do monitoringu" stwierdzono, że wykonano rurociąg do monitoringu w 2015 roku jednak nie zamontowano okablowania i instalacja nie jest eksploatowana.

    W trakcie kontroli zostało podjęte zarządzenie nr 160/2022 Burmistrza Wieruszowa z dnia 30 grudnia 2022 roku w sprawie odpisania kosztów inwestycji niepodjętych i inwestycji zaniechanych z ewidencji księgowej prowadzonej przez Urząd Miejski w Wieruszowie oraz sporządzono dokumenty OT zwiększające wartość początkową środków trwałych, oraz protokół przekazania dokumentacji, co szczegółowo zostało opisane w protokole kontroli.

    W związku z powyższymi ustaleniami należy wskazać, że inwentaryzacja aktywów objętych kontem 080 dokonana na dzień 31 grudnia 2021 roku powinna zostać wykonana z większą starannością, gdyż na koncie tym ewidencjonowano zadania, które nie zostały rozliczone lub dla których dokumentacje mogły straciły ważność.

    Stosownie do uregulowań zawartych w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 120) - środki trwałe w budowie inwentaryzowane są corocznie wg stanu na dzień 31 grudnia danego roku metodą weryfikacji, czyli porównania danych z ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji ich wartości.

14. W sprawozdaniach budżetowych Rb-27S, sporządzonych odpowiednio na koniec 2020 i 2021 roku, w dziale 700 rozdział 70005 § 0750 wykazano należności pozostałe do zapłaty ogółem, w tym „zaległości netto" (kol. 10) - w kwocie brutto, tj. łącznie z podatkiem od towarów i usług.

    Należy mieć na uwadze, że jednostki samorządu terytorialnego powinny tak prowadzić ewidencję rozliczeń z tytułu podatku od towarów i usług, aby w sprawozdaniu budżetowym Rb-27S nie wykazywać dochodów z tytułu

podatku od towarów i usług należnego. Podatek od towarów i usług jest dochodem budżetu państwa – o czym stanowi jednoznacznie przepis art. 1 ust. 2 ustawy z dnia 11 marca 2004 roku o podatku od towarów i usług (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 931 ze zm.). Podatek ten jako dochód może znaleźć się w sprawozdaniu Rb-27S, jedynie w sytuacji, gdy na koniec roku budżetowego w jednostce wystąpi należność z tytułu nadwyżki podatku naliczonego nad należnym i urząd skarbowy dokona zwrotu podatku w następnym roku budżetowym. Z tym, że nie jest to dochód z tytułu podatku od towarów i usług, a kwota wynikająca z dodatkowych rozliczeń (klasyfikacja – pozostałe dochody). Tym samym ustalając sposób ewidencji rozliczeń z tytułu podatku, jednostka powinna uwzględnić obowiązujące zasady związane z organizacją gromadzenia dochodów i dokonywania wydatków budżetowych, w tym - między innymi - wskazany powyżej przepis prawa, w świetle którego podatek od towarów i usług jest dochodem budżetu państwa, a nie dochodem gminy.

15. Pozostałe środki trwałe ewidencjonowano poprzez zapis na kontach Wn konto 013 – Pozostałe środki trwałe - Ma konto 072 – Umorzenie pozostałych środków trwałych (jednoczesne przyjęcie i umorzenie środka trwałego), co było niezgodnie z zasadami określonymi w rozporządzeniu Ministra Rozwoju i Finansów w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej. W powyższym rozporządzeniu określono, że umorzenia pozostałych środków trwałych dokonuje się poprzez zapis na kontach Wn konto 401 – Zużycie materiałów i energii, Ma konto 072 – Umorzenie pozostałych środków trwałych.

W zakresie dochodów budżetowych

1. W zakresie wykazanych w sprawozdawczości skutków finansowych udzielonych zwolnień w podatku od nieruchomości oraz obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości i w podatku od środków transportowych, szczegółowo opisanych w protokole kontroli, ustalono że:

   - w 2020 roku skutki finansowe obniżenia górnych stawek w podatku od środków transportowych zostały zaniżone o 22.818,34 zł, a w 2021 roku zaniżone o 71.327,41 zł,
   - w 2021 roku skutki finansowe udzielonych zwolnień w podatku od nieruchomości zostały zaniżone o 2.045,09 zł, a skutki obniżenia górnych stawek w podatku od nieruchomości od przedmiotów zwolnionych zostały zaniżone o 926,68 zł.

2. W zakresie prawidłowości wymiaru podatku od nieruchomości podatników będących osobami prawnymi, ustalono że podatnik o numerze identyfikacyjnym (…)[3] w deklaracji na podatek od nieruchomości na rok 2020

[3] Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

i 2021 wykazała do opodatkowania budowle „przewody i sieci kanaliz." o łącznej wartości 131.910 zł według stawki 2% - podatek 2.638,20 zł.

Rada Miejska w Wieruszowie uchwaliła stawkę podatku od nieruchomości od budowli wykorzystywanych na potrzeby funkcjonowania zbiorowych oczyszczalni ścieków sanitarnych, w tym sieci i urządzeń kanalizacji sanitarnej służących zbiorowemu odprowadzaniu i oczyszczaniu ścieków z wyłączeniem sieci i urządzeń kanalizacji deszczowej w wysokości 0,90% ich wartości określonej na podstawie art. 4 ust. 1 pkt. 3 i ust. 3-7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych (uchwała Rady Miejskiej nr XVI/120/2019 z dnia 27 listopada 2019 roku oraz uchwała Rady Miejskiej nr XXVIII/220/2020 z dnia 27 listopada 2020 roku w sprawie określenia stawek podatku od nieruchomości odpowiednio na 2020 i 2021 rok). Inspektor ds. podatków i opłat lokalnych ustnie wyjaśniła, że z niższej stawki w zakresie budowli korzysta jeden podatnik (…)[4], który posiada oczyszczalnię ścieków i prowadzi działalność w zakresie odprowadzania i oczyszczania ścieków.

Burmistrz Wieruszowa wyjaśnił zasady stosowania stawki od budowli 0,9%, o której mowa w uchwałach Rady Miejskiej w sprawie stawek podatku od nieruchomości w odniesieniu do ww. podatnika. W złożonym wyjaśnieniu przytoczono znaczenie terminu zbiorowego odprowadzania ścieków i zbiorowego zaopatrzenia w wodę według ustawy z dnia 7 czerwca 2001 roku o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków (art. 2 pkt 20 i 21) oraz stosownie do art. 2 pkt 4 ww. ustawy znaczenie terminu „przedsiębiorstwo wodociągowo-kanalizacyjne", oznaczające przedsiębiorcę w rozumieniu przepisów ustawy z dnia 6 marca 2018 roku Prawo przedsiębiorców, jeżeli prowadzi działalność gospodarczą w zakresie zbiorowego zaopatrzenia w wodę lub zbiorowego odprowadzania ścieków, oraz gminne jednostki organizacyjne nieposiadające osobowości prawnej, prowadzące tego rodzaju działalność. Dalej w wyjaśnieniu stwierdzono, że: *„Z analizy wpisu przedmiotu działalności w KRS wynika, że podatnik nie jest przedsiębiorstwem wodociągowo-kanalizacyjnym, które świadczy usługi zbiorowego zaopatrzenia w wodę, zbiorowego odprowadzania ścieków. Wobec powyższego opierając się na definicji ustawy z dnia 7 czerwca 2001 r. o zbiorowym zaopatrzeniu w wodę i zbiorowym odprowadzaniu ścieków, wynika, iż zbiorowe oczyszczanie i odprowadzanie ścieków może być wykonywane tylko przez przedsiębiorstwo wodociągowo – kanalizacyjne, a podatnik takim nie jest. W opinii tutejszego organu podatnik powinien deklarować podatek 2% na budowle, co też tak czyni."*

Powyższe wyjaśnienie może sugerować, że organ stanowiący ustalił w uchwale w sprawie określenia stawek podatku od nieruchomości preferencyjną stawkę na podstawie kryterium o charakterze podmiotowym, czyli adresowaną wyłącznie do przedsiębiorstw wodociągowo-kanalizacyjnych, a taka wykładnia uchwały jest niezgodna z prawem, ponieważ organ stanowiący może wprowadzić tylko zwolnienia, czy też

[4] Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

ustalić stawki preferencyjne, o charakterze przedmiotowym. Przepis art. 5 ust. 4 ustawy z dnia 12 stycznia 1991 roku o podatkach i opłatach lokalnych (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 70) stanowi, że przy określaniu wysokości stawek, o których mowa w ust. 1 pkt 2 lit. b-e oraz w ust. 1 pkt 3, rada gminy może różnicować wysokość stawek dla poszczególnych rodzajów przedmiotów opodatkowania, uwzględniając w szczególności rodzaj prowadzonej działalności.

Zagadnienie dopuszczalności różnicowania przez organ stanowiący gminy stawek podatku od nieruchomości jest przedmiotem publikacji i orzeczeń sądów administracyjnych:

„Jak stanowi art. 5 ust. 4 u.p.o.l. rada gminy może różnicować wysokość stawek dla poszczególnych rodzajów przedmiotów opodatkowania, uwzględniając w szczególności rodzaj prowadzonej działalności. Pamiętać oczywiście trzeba, że zróżnicowanie wysokości stawek nie może prowadzić do wprowadzenia faktycznego zwolnienia podmiotowego. Rada gminy nie jest upoważniona do wprowadzania zwolnień podmiotowych[5].

„(…)*Rada gminy na podstawie art. 5 ust. 4 u.p.o.l.1991 może różnicować wysokość tej stawki dla poszczególnych przedmiotów opodatkowania, uwzględniając w szczególności rodzaj prowadzonej działalności.*

Powołany przepis umożliwia zatem wprowadzenie uchwałą rady gminy niższych stawek dla określonych kategorii budowli, np. sieci wodno-kanalizacyjnych. Określenie w uchwale rady gminy, że chodzi o konkretny rodzaj budowli (np. wodno-kanalizacyjną), nie stanowi naruszenia powołanego przepisu ustawy o podatkach i opłatach lokalnych, gdyż różnicowanie to ma charakter przedmiotowy. Rada gminy nie może tylko różnicować wysokości stawek podatku, kierując się kryterium podmiotowym(…)[6].

Teza uchwały Kolegium Regionalnej Izby Obrachunkowej w Katowicach nr 267/XXVIII/2012 z dnia 22 listopada 2012 roku:

„1. *Rada gminy może określać stawki podatku od nieruchomości, ale tylko w granicach przyznanych jej przez ustawę. Różnicowanie wysokości stawek opodatkowania może mieć miejsce tylko z uwagi na przedmiot opodatkowania. Cechą charakterystyczną ustawowo określonych kryteriów jest to, iż mają one charakter przedmiotowy. Jednocześnie są to kryteria przykładowe. Dlatego też rada gminy może zastosować inne kryteria, na podstawie których dokona różnicowania wysokości stawek, jednakże muszą to być kryteria przedmiotowe.*

2. Uchwalenie dodatkowych preferencyjnych stawek podatku od nieruchomości dla jednego tylko podmiotu jest przekroczeniem udzielonego przez ustawodawcę radzie gminy upoważnienia[7]”.

Przyjęte przez Radę Miejską w Wieruszowie, w powołanych wyżej uchwałach w sprawie stawek podatku od nieruchomości, kryterium różnicujące stawkę

[5] A. Bartosiewicz, Opodatkowanie podatkiem od nieruchomości budowli związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej, ABC, komentarz praktyczny LEX.
[6] B. Pahl, 4.10. Stawka podatku dla budowli lub ich części związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej [w:] Podatki i opłaty lokalne. Teoria i praktyka, Warszawa 2017.
[7] Uchwała KRIO w Katowicach z 22.11.2012 r., 267/XXVIII/2012, LEX nr 1235809.

opodatkowania budowli – od budowli wykorzystywanych na potrzeby funkcjonowania zbiorowych oczyszczalni ścieków sanitarnych, w tym sieci i urządzeń kanalizacji sanitarnej służących zbiorowemu odprowadzaniu i oczyszczaniu ścieków z wyłączeniem sieci i urządzeń kanalizacji deszczowej – wskazuje konkretny rodzaj budowli uprawnionych do stosowania preferencyjnej stawki (0,9% ich wartości określonej na podstawie art. 4 ust. 1 pkt. 3 i ust. 3-7 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych). Zatem, wszystkie budowle lub ich części wykorzystywane na potrzeby funkcjonowania systemu zbiorowego odprowadzania i oczyszczania ścieków zostałyby objęte niższą stawką.

3. W zakresie prawidłowości wymiaru podatku od nieruchomości podatników będących osobami fizycznymi, szczegółowo opisanych w protokole kontroli, ustalono że podatnik o numerze identyfikacyjnym (…)[8], w złożonej w dniu 26 sierpnia 2019 roku Informacji w sprawie podatku od nieruchomości, wykazał w części D.2. Dane dotyczące przedmiotów opodatkowania powierzchnię użytkową budynków 579,5 m^2, a w części E2 wykazał podstawę opodatkowania budynków związanych z prowadzeniem działalności gospodarczej 596,7 m^2. Natomiast w decyzjach wymiarowych ustalających podatek od nieruchomości na 2020 rok z dnia 27 stycznia 2020 roku oraz na 2021 rok z dnia 28 stycznia 2021 roku - przyjęto podstawę opodatkowania budynków związanych z działalności gospodarczą 581,5 m^2. Zatem, złożona informacja w sprawie podatku od nieruchomości jest wewnętrznie sprzeczna w zakresie powierzchni budynków związanych z działalnością gospodarczą, a przyjęta powierzchnia przedmiotu opodatkowania w decyzjach wymiarowych nie jest zgodna z żadną z dwóch wartości ujętych w informacji z 2019 roku. Organ podatkowy zaniechał czynności sprawdzających mających na celu ustalenie poprawności formalnej składanych deklaracji, jak również ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami, na podstawie art. 272 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 2651 ze zm.). Zgodnie z art. 274a § 2 ww. ustawy - w razie wątpliwości, co do poprawności złożonej deklaracji organ podatkowy może wezwać do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia deklaracji, wskazując przyczyny podania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

4. W zakresie prawidłowości wymiaru podatku od środków transportowych, ustalono że:

- podatnik o numerze identyfikacyjnym (…)[9] w deklaracji na podatek od środków transportowych na 2021 rok wykazał samochód ciężarowy z datą nabycia 20 października 2020 roku – pojazd nie został opodatkowany za

[8] Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

[9] Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

listopad i grudzień 2020 roku – korekta deklaracji na rok 2020 wpłynęła do Urzędu Miejskiego w Wieruszowie w trakcie kontroli RIO, w dniu 7 grudnia 2022 roku i wówczas dokonano przypisu podatku w wysokości 306 zł za 2 miesiące 2020 roku (według stawki 1.838 zł) – wpłata podatku w dniu 2 i 8 grudnia 2022 roku;

- podatnik o numerze identyfikacyjnym (…)[10] w deklaracji na podatek od środków transportowych na 2020 rok wykazał naczepę o zawieszeniu pneumatycznym, dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów 33 tony i stawce podatku 1.276 zł. Podatnik nie podał liczby osi pojazdu. Natomiast zadeklarowana stawka podatku dotyczyła przyczep o DMCZP mniejszej niż 33 tony i dwóch osiach. W deklaracji na 2021 rok dla przedmiotowego pojazdu podano DMCZP 33 tony i 3 osie, podatek w wysokości 1.276 zł. Przy podanych parametrach podatek powinien wynosić 1.398 zł. Zgodnie z uchwałą nr XVII/110/2015 z dnia 25 listopada 2015 roku w sprawie określenia wysokości stawek podatku od środków transportowych - dla przyczepy o zawieszeniu pneumatycznym dla DMCZP równej 33 tony – Rada Miejska w Wieruszowie przewidziała stawkę podatku w wysokości 1.378 zł przy 2 osiach oraz stawkę 1.398 zł przy trzech osiach;

- na karcie księgowej podatnika o numerze identyfikacyjnym (…)[11] za 2021 rok widniał przypis w łącznej kwocie 8.526 zł, natomiast z przedłożonej deklaracji na podatek od środków transportowych na 2021 rok wraz z korektami złożonymi w trakcie roku wynikało, że podatek winien wynosić 9.538 zł. Jednostka przedłożyła Wykaz zmian w ewidencji pojazdów w okresie od 4 do 31 maja 2021 roku ze Starostwa Powiatowego w Wieruszowie, z którego wynikało, że dwa samochody ciężarowe zostały sprzedane w dniu 14 maja 2021 roku. Podatnik nie złożył deklaracji informującej o wygaśnięciu obowiązku podatkowego, a organ podatkowy nie wezwał podatnika do spełnienia tego obowiązku, natomiast dokonał odpisu podatku (2x506 zł) za 7 miesięcy 2021 roku dla przedmiotowych pojazdów. W dniu 4 października 2021 roku podatnik złożył deklarację z powodu powstania obowiązku podatkowego w trakcie roku – przyczepa zakupiona w dniu 19 lipca 2021 roku, DMCZP 29 ton, jedna oś, zawieszenie pneumatyczne, podatek w wysokości 425 zł. Zgodnie z uchwałą Rady Miejskiej nr XVII/110/2015 z dnia 25 listopada 2015 roku - dla ww. parametrów pojazdu przewidziano stawkę podatku 1.328 zł, zatem przypis za 5 miesięcy 2021 roku winien wynosić 553 zł;

- podatnik o numerze identyfikacyjnym (…)[12] w deklaracji na podatek od środków transportowych wykazał ciągnik siodłowy o DMCZP 25 ton,

[10] Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

[11] Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

[12] Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

z zawieszeniem pneumatycznymi i 2 osiami, określając podatek w wysokości 1.634 zł, natomiast Rada Miejska w Wieruszowie dla pojazdu o wymienionych parametrach i DMCZP równej 25 ton uchwaliła stawkę podatku w wysokości 1.736 zł. Ponadto podatnik wykazał 7 samochodów ciężarowych, wyprodukowanych w 2004 roku, o DMCP 7,5 tony, 2 osiach, zawieszeniu pneumatycznym i zaznaczonym wpływem pojazdu na środowisko naturalne – poziom emisji spalin EURO 3/III. Zadeklarowana stawka podatku dla wymienionych pojazdów 1.072,00 zł – przewidziana przez Radę Miejską w Wieruszowie dla samochodów ciężarowych o DMCP powyżej 5,5 do 9 ton włącznie, wyprodukowanych przed 2010 rokiem i nie posiadających katalizatora. Dla samochodów ciężarowych o DMCP powyżej 5,5 do 9 ton włącznie, wyprodukowanych przez 2010 rokiem i posiadających katalizator uchwalono stawkę podatku w wysokości 868 zł.

Zgodnie z przepisem art. 10 ust. 2 ustawy o podatkach i opłatach lokalnych - rada gminy może różnicować wysokość stawek dla poszczególnych rodzajów przedmiotów opodatkowania – samochodu ciężarowego o dopuszczalnej masie całkowitej powyżej 3,5 tony i poniżej 12 ton, ciągnika siodłowego o dopuszczalnej masie całkowitej zespołu pojazdów od 3,5 tony i poniżej 12 ton, od przyczepy lub naczepy które łącznie z pojazdem silnikowym posiadają dopuszczalną masę całkowitą od 7 ton i poniżej 12 ton oraz autobusu - uwzględniając w szczególności wpływ środka transportowego na środowisko naturalne, rok produkcji albo liczbę miejsc do siedzenia.

Rada Miejska w Wieruszowie uchwałą nr XVII/110/2015 z dnia 25 listopada 2015 roku określiła wysokość stawek rocznych podatku od samochodów ciężarowych, ciągników siodłowych, przyczep i naczep o tonażu do 12 ton oraz autobusów, w zależności od posiadania katalizatora oraz wieku pojazdu - niższe stawki dla „pojazdów posiadających katalizator" w podziale na pojazdy wyprodukowane w 2010 roku i później oraz pojazdy wyprodukowane przed 2010 rokiem, wyższe stawki dla pojazdów „pozostałych" również w podziale na pojazdy wyprodukowane w 2010 roku i później oraz pojazdy wyprodukowane przed 2010 rokiem.

Według obowiązującego wzoru deklaracji na podatek od środków transportowych określonego rozporządzeniem Ministra Finansów z dnia 13 grudnia 2018 roku w sprawie wzoru deklaracji na podatek od środków transportowych (Dz. U. z 2018 r., poz. 2436) - w załączniku DT-1A w pozycji 20, określa się wpływ pojazdu silnikowego na środowisko naturalne poprzez zaznaczenie właściwego kwadratu. W przypadku zaznaczenia kwadratu nr 1 należy zaznaczyć jeden z kwadratów wskazanych strzałką określający poziom emisji spalin (przykładowo wskazane są certyfikaty Euro (O-6/VI) określające poziom emisji spalin i różnego rodzaju napędy środków transportowych: hybryda, gaz, wodór, energia elektryczna), nie ma możliwości zaznaczenia „posiada katalizator" – co jest pierwszym warunkiem określenia właściwej stawki podatkowej dla pojazdów o masie do 12 ton i autobusów.

Należy zatem wskazać na potrzebę przeanalizowania różnicowania wysokości stawek dla poszczególnych rodzajów przedmiotów opodatkowania, chociażby ze względu na fakt że przyczepy i naczepy same w sobie nie są pojazdami

silnikowymi i nie emitują spalin, zatem zawsze spełniają nawet najwyższe normy czystości spalin. Ponadto kryterium „wpływu na środowisko naturalne" jest ściśle uzależnione od wieku pojazdu, zatem różnicowanie stawek zarówno od wieku jak i od posiadania lub nie katalizatora stanowi podwójne kategoryzowanie tych pojazdów. Nowe pojazdy są mniej szkodliwe dla środowiska, co pozwala stwierdzić, że ustalenie stawek w zależności od wpływu na środowisko naturalne zawiera w sobie wymóg wieku pojazdu.

Nieprawidłowości stwierdzone w zakresie podatku od środków transportowych świadczyć mogą o niedostatecznej kontroli deklaracji składanych przez podatników i analizie wpływających do Urzędu dokumentów. Organy podatkowe dokonują czynności sprawdzających na podstawie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa, które mają na celu ustalenie poprawności formalnej składanych deklaracji i dokonywanych wpłat jak również ustalenia stanu faktycznego w zakresie niezbędnym do stwierdzenia zgodności z przedstawionymi dokumentami.

5. W zakresie prowadzonej w kontrolowanej jednostce windykacji zaległości podatkowych w podatku od nieruchomości i w podatku od środków transportowych stwierdzono, w przypadkach opisanych szczegółowo w protokole kontroli, wystąpienie zaległości, które uległy przedawnieniu, a nadal figurują na kontach ewidencyjnych podatników.

   Zgodnie z art. 70 § 1 ustawy Ordynacja podatkowa - zobowiązanie podatkowe przedawnia się z upływem 5 lat, licząc od końca roku kalendarzowego, w którym upłynął termin płatności podatku. Organ podatkowy winien analizować zobowiązania podatkowe poszczególnych podatników, z uwzględnieniem wszystkich okoliczności powodujących przerwanie lub zawieszenie biegu terminu przedawnienia, określonych w art. 70 ustawy Ordynacja podatkowa. Zgodnie z zapisem art. 59 § 1 powołanej ustawy - zobowiązanie podatkowe wygasa w całości lub w części między innymi wskutek przedawnienia (pkt 9).

   W obowiązującej w kontrolowanej jednostce Instrukcji w sprawie zasad ewidencji oraz poboru podatków i opłat lokalnych, w części VI Zaległości zabezpieczone na nieruchomościach i zaległości przedawnione zapisano, że zaległości podatkowe, które zostały zabezpieczone na nieruchomości (zaległości zabezpieczone przez wpis hipoteki), po upływie okresu wymienionego w art. 70 ustawy – Ordynacja podatkowa mogą być egzekwowane tylko z tej nieruchomości, nie zaś z innego majątku dłużnika (VI.1). Zaległości podatkowe, które na podstawie art. 70 ustawy – Ordynacja podatkowa uległy przedawnieniu, z wyjątkiem zaległości zabezpieczonych na nieruchomości, należy odpisać z urzędu na koncie podatkowym na podstawie dokumentu PK – polecenie księgowania (VI.2).

6. Dzierżawcy części działki (…)[13], nie złożyli deklaracji na podatek od nieruchomości a organ podatkowy nie wezwał podatników do jej złożenia, w związku z zawarciem w dniu 24 listopada 2020 roku umowy dzierżawy

[13] Wyłączono dane objęte tajemnicą skarbową - podstawa wyłączenia art.5 ust.1 ustawy z dnia 6 września 2001 roku o dostępie do informacji publicznej w zw. z art.293 § 2 pkt 4 ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa (dane zawarte w dokumentacji rachunkowej organu podatkowego). Wyłączenia dokonał Naczelnik Wydziału Kontroli RIO w Łodzi Piotr Walczak.

przedmiotowej nieruchomości. Dopiero w kontroli RIO, tj. w dniu 30 grudnia 2022 roku do Urzędu Miejskiego w Wieruszowie wpłynęły od podatników deklaracje na podatek od nieruchomości wraz z załącznikami (ustalono podatek od dzierżawionej powierzchni działki w kwocie: 2 zł za 2020 rok, 28 zł za 2021 rok i 28 zł za 2022 rok. Podatek za lata 2020-2022 uregulowano w dniu 30 grudnia 2022 roku).

W zakresie realizacji wydatków budżetowych

1. Dotacje przekazywane na rzecz Niepublicznego Punktu Przedszkolnego „Zielony Listek" w Wieruszowie ujmowane były w rozdziale 80104 – Przedszkola, zamiast w rozdziale 80106 – Inne formy wychowania przedszkolnego. Zgodnie z rozporządzeniem Ministra Finansów w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych - w rozdziale 80106 – inne formy wychowania przedszkolnego ujmowane są wydatki ponoszone na punkty przedszkolne.

2. W dniu 23 lutego 2018 roku Rada Miejska w Wieruszowie podjęła uchwałę nr LVII/401/2018 w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla przedszkoli publicznych, przedszkoli niepublicznych oraz innych form wychowania przedszkolnego, na terenie Gminy Wieruszów, prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego i osoby fizyczne oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania. Powyższa uchwała została zmieniona uchwałą nr LVIII/414/2018 z dnia 26 marca 2018 roku. Uchwała nie zawierała załącznika, który określałby wzór oraz rodzaj danych, jakie powinna zawierać informacja o faktycznej liczbie dzieci wg stanu na 1 dzień miesiąca, co mogło prowadzić do sytuacji, w której różne osoby prowadzące dotowane placówki, składały informacje zawierające niepełne dane lub nie składały tych informacji uznając, za wystarczające dane, które zawierał załącznik do ww. uchwały określający wzór miesięcznego rozliczenia. Należy zatem rozważyć wprowadzenie jednolitego wzoru informacji o liczbie dzieci, która zawierałaby wszystkie informacje, w tym zakresie niezbędne do prawidłowego ustalenia kwoty dotacji.

3. W miesiącach styczeń – maj 2021 roku Niepubliczne Przedszkole „Mali Odkrywcy" składało jedynie „rozliczenie dotacji" wg wzoru stanowiącego załącznik nr 2 do uchwały nr LVII/401/2018 Rady Miejskiej w Wieruszowie z dnia 23 lutego 2018 roku w terminie do 10 dnia następnego miesiąca, w której zawierało informację o faktycznej liczbie dzieci w miesiącu poprzednim oraz przewidywaną liczbę dzieci w następnym miesiącu. Do złożenia miesięcznego rozliczenia dotacji zobowiązywał osobę prowadzącą przedszkole § 4 ust. 1 wskazanej uchwały wg wzoru zawartego w § 4 ust. 3 tejże uchwały.

   W wyniku kontroli ustalono, że osoba prowadząca przedszkole w miesiącach styczeń - maj 2021 roku nie przekazywała informacji o liczbie dzieci do dnia 10 danego miesiąca, natomiast za czerwiec – grudzień 2021 roku przekazywała informacje o liczbie dzieci w formie listy dzieci wg stanu na 1 dzień miesiąca. Podczas kontroli zostały przesłane brakujące informacje o liczbie dzieci.

Osoba prowadząca przedszkole, na podstawie § 3 uchwały Rady Miejskiej nr LVII/401/2018 z dnia 23 lutego 2018 roku w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla przedszkoli publicznych, przedszkoli niepublicznych oraz innych form wychowania przedszkolnego, na terenie Gminy Wieruszów, prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego i osoby fizyczne oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania, była zobowiązana do sporządzania i przekazywania do 10 dnia każdego miesiąca, a w miesiącu grudniu do dnia 5 grudnia, informacji o faktycznej liczbie uczniów przedszkola lub niepublicznego punktu przedszkolnego według stanu na pierwszy dzień miesiąca. Zatem nie można uznać, że powyższy obowiązek został spełniony poprzez złożenie miesięcznego rozliczenia, gdyż przekazanie takiej informacji następowało z miesięcznym opóźnieniem i uniemożliwiało właściwe obliczenie oraz przekazanie dotacji na dany miesiąc.

Zgodnie z art. 38 ust. 1 ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 2082 ze zm.) - organ stanowiący jednostki samorządu terytorialnego, w drodze uchwały, ustala tryb udzielania i rozliczania dotacji, o których mowa w art. 15-21, art. 25, art. 26, art. 28-31a i art. 32, oraz tryb przeprowadzania kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania, w tym zakres danych, które powinny być zawarte we wniosku o udzielenie dotacji i w rozliczeniu jej wykorzystania, termin przekazania informacji o liczbie odpowiednio dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju, uczniów, wychowanków, uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchaczy kwalifikacyjnych kursów zawodowych, o których mowa w art. 34 ust. 2, oraz termin i sposób rozliczenia wykorzystania dotacji. Organ stanowiący - jak wcześniej wskazano - ustalił termin przekazania informacji o liczbie dzieci na 10 dzień miesiąca (a w grudniu do 5 grudnia) wg stanu na 1 dzień miesiąca.

Ponadto należy wskazać, że zgodnie z art. 19 ust. 3 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych - niepubliczne przedszkole niebędące przedszkolem specjalnym niespełniające warunków, o których mowa w ust. 1, otrzymuje na każdego ucznia dotację z budżetu gminy w wysokości równej 75% podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli, z tym że na ucznia niepełnosprawnego w wysokości nie niższej niż kwota przewidziana na takiego ucznia niepełnosprawnego przedszkola w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy.

Uchwała nr LVII/401/2018 Rady Miejskiej w Wieruszowie z dnia 23 lutego 2018 roku nie określała wzoru informacji o faktycznej liczbie uczniów (co zostało również wskazane w poprzednim punkcie niniejszego wystąpienia pokontrolnego), a jedynie określała termin jej przekazania oraz dzień, na który ma zostać podany stan dzieci.

Dotacja w miesiącach, w których brak było informacji o liczbie dzieci była prawdopodobnie obliczana i przekazywana przez Urząd Miejski na podstawie prognozowanej liczby dzieci, a nie na podstawie faktycznej liczby dzieci na pierwszy dzień miesiąca, na który jest przekazywana dotacja.

4. Na dzień 30 września 2021 roku opublikowano na stronie BIP Urzędu informację o faktycznej liczbie dzieci wynikającą z systemu SIO, a nie o statystycznej liczbie dzieci, obliczonej na podstawie art. 11 ustawy

o finansowaniu zadań oświatowych. Zgodnie z art. 46 ust. 1 pkt 2 ww. ustawy - w Biuletynie Informacji Publicznej jednostki samorządu terytorialnego, która udziela dotacji, o których mowa w art. 16-21, art. 25 i art. 28, ogłasza się informację o statystycznej liczbie dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz jej aktualizacji dokonywanej na podstawie art. 11 ust. 2 ustawy.

5. W zakresie sposobu ustalenia podstawowej kwoty dotacji dla przedszkoli oraz innych form wychowania przedszkolnego w 2021 roku stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- podstawowa kwota dotacji (PKD) na dzień 1 stycznia 2021 roku dla przedszkoli oraz innych form wychowania przedszkolnego została obliczona przy zastosowaniu właściwej metodologii jednak popełniono następujące błędy: [1] wydatki bieżące pomniejszono o wydatki w § 4710 – wpłaty na PPK (zaniżenie o 32.026 zł); [2] błędnie określono wagi jak i liczbę uczniów niepełnosprawnych w poszczególnych wagach, co spowodowało zawyżenie kwoty korekty wydatków bieżących o 75.625,08 zł; [3] nie zaplanowano wydatków w rozdziale 80149 na kształcenie specjalne dla dzieci uczęszczających do przedszkoli publicznych. Wg wyjaśnienia Skarbnika Gminy oraz Kierownika Referatu Oświaty, Zdrowia i Spraw Społecznych - wydatki te były planowane w rozdziale 80104, a następnie w drugim półroczu 2021 roku zostały przeniesione z rozdziału 80104 do rozdziału 80149. Powyższe nie miało wpływu na kwotę PKD. Podstawowa kwota dotacji została zaniżona o: [1] 368,67 zł rocznie dla przedszkoli publicznych; [2] 276,50 zł dla przedszkoli niepublicznych, [3] 147,47 zł dla punktów przedszkolnych wg wyliczeń zamieszczonych w protokole kontroli;

- podstawowa kwota dotacji na dzień I aktualizacji została obliczona przy zastosowaniu właściwej metodologii, poza zaniżeniem wydatków bieżących o kwotę 35.869 zł (wydatki bieżące pomniejszono o wydatki w § 4710 – wpłaty na PPK w wysokości 32.026 zł, ponadto w wydatkach bieżących Przedszkola nr 1 w Wieruszowie nie uwzględniono kwoty 5.004 zł zaplanowanej w rozdziale 80146 – doskonalenie zawodowe, natomiast w przypadku Przedszkolu nr 2 w Wieruszowie uwzględniono wydatki w kwocie o 1.161 zł wyższej niż wynikająca z planu finansowego ww. przedszkola). Podstawowa kwota dotacji została zaniżona o: [1] 122,84 zł rocznie dla przedszkoli publicznych, [2] 92,13 zł dla przedszkoli niepublicznych, [3] 49,14 zł dla punktów przedszkolnych wg wyliczeń zamieszczonych w protokole kontroli;

- podstawowa kwota dotacji na dzień II aktualizacji została obliczona przy zastosowaniu właściwej metodologii, jednak przy obliczeniach popełniono następujące błędy: 1] wydatki bieżące pomniejszono o wydatki w § 4710 – wpłaty na PPK (zaniżenie o 19.515,35 zł); [2] pomniejszono wydatki bieżące przy obliczaniu podstawowej kwoty dotacji na dzień II aktualizacji o sumę iloczynów odpowiednich kwot przewidzianych na rok budżetowy w części oświatowej subwencji ogólnej dla gminy na uczniów niepełnosprawnych z danymi rodzajami niepełnosprawności w przedszkolach oraz rzeczywistej liczby uczniów niepełnosprawnych z danymi rodzajami niepełnosprawności w tych przedszkolach wg danych wynikających z SIO na dzień 30 września 2021 roku, zamiast wg statystycznej liczby dzieci w poszczególnych wagach

obliczonej na dzień 30 września 2021 roku, co spowodowało różnicę w kwocie 3.000,14 zł;

Statystyczna liczba dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych zgodnie z art. 11 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych - stanowi sumę 2/3 liczby odpowiednio dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego placówkach wychowania przedszkolnego, szkołach lub placówkach, ustalonej na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku bazowego, oraz 1/3 liczby odpowiednio dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych w prowadzonych przez jednostkę samorządu terytorialnego placówkach wychowania przedszkolnego, szkołach lub placówkach, ustalonej na podstawie danych systemu informacji oświatowej według stanu na dzień 30 września roku budżetowego. Statystyczną liczbę dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju, uczniów, wychowanków lub uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych oraz jej aktualizację, o której mowa w ust. 2, ustala się w zaokrągleniu do wartości setnych. Do obliczania statystycznej liczby uczniów niepełnosprawnych oraz statystycznej liczby uczniów niepełnosprawnych z danymi rodzajami niepełnosprawności stosuje się odpowiednio powyższe reguły.

Podstawowa kwota dotacji została zawyżona o: [1] 57,97 zł rocznie dla przedszkoli publicznych; [2] 43,48 zł dla przedszkoli niepublicznych; [3] 23,19 zł dla punktów przedszkolnych - wg wyliczeń zamieszczonych w protokole kontroli;

6. Ustalono, że aktualizacja kwoty dotacji dla przedszkoli i punktów przedszkolnych została przeprowadzona w marcu 2021 roku oraz w październiku 2021 roku, natomiast wypłata lub potrącenie zaktualizowanej kwoty nastąpiło jednorazowo w dniu 28 stycznia 2022 roku.

   Aktualizacja kwoty dotacji na dziecko niepełnosprawne lub objęte wczesnym wspomaganiem rozwoju w 2021 roku uczęszczające do dotowanych placówek nie była dokonywana, wg informacji uzyskanej od Kierownika Referatu Oświaty, Zdrowia i Spraw Społecznych – w 2022 aktualizacja kwoty dotacji na dzieci niepełnosprawne i objęte wczesnym wspomaganiem rozwoju została natomiast dokonana.

   Należy zaznaczyć, że kwota dotacji wynikająca z aktualizacji, nie jest kwotą, która polega wypłaceniu od następnego miesiąca, gdyż sposób ustalenia tej wypłaty został określony w art. 43 ust. 4 i 5 ustawy o finansowaniu zadań oświatowych. Stosownie do art. 43 ust. 4 ww. ustawy, jeżeli wysokość dotacji, o której mowa w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-30, art. 31 ust. 1, art. 40 i art. 4, uległa zmianie, suma kolejnych przekazywanych części dotacji odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganiem rozwoju, ucznia, wychowanka, uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego, począwszy od pierwszego dnia obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, stanowi różnicę pomiędzy wysokością dotacji, o której mowa odpowiednio w art. 15-21, art. 25 ust. 1-4 i 8, art. 26 ust. 1, 2 i 8, art. 28-

30, art. 31 ust. 1, art. 40 i art. 41, według stanu na pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji, a sumą części dotacji przekazanych odpowiednio na dziecko objęte wczesnym wspomaganiem rozwoju, ucznia, wychowanka, uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych lub słuchacza kwalifikacyjnego kursu zawodowego od początku roku budżetowego do dnia poprzedzającego pierwszy dzień obowiązywania zaktualizowanej kwoty dotacji.

Powyższy przepis wyraźnie stanowi, że zwiększona kwota dotacji na 1 dziecko nie jest wypłacana jednorazowo, czy też podlega wyrównaniu na koniec roku, lecz suma kolejnych przekazywanych części dotacji stanowi różnicę pomiędzy roczną kwotą dotacji po aktualizacji, a kwotą już wypłaconą (za miesiące przed aktualizacją) podzieloną przez ilość miesięcy pozostałych do wypłaty.

7. Według informacji otrzymanej w trakcie kontroli w Niepublicznym Punkcie Przedszkolnym „Zielony Listek" w okresie od stycznia do sierpnia 2021 roku jedno dziecko niepełnosprawne realizowało obowiązkowe przygotowanie przedszkolne dla dzieci sześcioletnich i powinno zostać objęte wagą P52 przeznaczoną dla dzieci, które ukończyły 6 lat lub więcej w roku bazowym, w oddziałach przedszkolnych w szkołach podstawowych i innych formach wychowania przedszkolnego.

8. Jednostka wypłaciła w 2021 roku dla dzieci niepełnosprawnych uczęszczających do Niepublicznego Punktu Przedszkolnego „Zielony Listek" dotacje w kwocie 67.913,09 zł. Natomiast, wg wyliczeń ustawowych powinna być to kwota 70.894,33 zł.

9. Wśród dzieci w Niepublicznym Przedszkolu „Mali Odkrywcy", dla których udzielona była dotacja w związku z niepełnosprawnościami objętymi wagą P63, znajdowało się 1 dziecko posiadające orzeczenie o niepełnosprawności X, a dopiero w dniu 12 października 2021 roku uzyskało nowe orzeczenie, w którym określono jego niepełnosprawność jako Y. Na ww. dziecko przez cały rok była wypłacona dotacja wg wagi P63. Na powyższe dziecko powinna być wypłacona dotacja do końca października 2021 roku wg wagi P67 - dla dzieci niewidomych, słabowidzących, z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją, z niepełnosprawnością intelektualną w stopniu lekkim, objętych kształceniem specjalnym, a od miesiąca listopada (po uzyskaniu nowego orzeczenia) dopiero wg wagi P63.

10. Według informacji otrzymanej w trakcie kontroli do Niepublicznego Przedszkola „Mali Odkrywcy" w okresie od stycznia do sierpnia 2021 roku uczęszczało dwoje dzieci niepełnosprawnych, które realizowały obowiązkowe przygotowanie przedszkolne dla dzieci sześcioletnich i powinny one zostać objęte wagą P51 przeznaczoną dla dzieci, które ukończyły 6 lat lub więcej w roku bazowym, w przedszkolach.

11. Jednostka wypłaciła w 2021 roku dla dzieci niepełnosprawnych uczęszczających do Niepublicznego Przedszkola „Mali Odkrywcy" dotację w kwocie 339.330,04 zł. Natomiast wg wyliczeń ustawowych powinna być to kwota 313.054,39 zł.

12. Jednostka wypłaciła w 2021 roku dla dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju uczęszczających do Niepublicznego Przedszkola

„Mali Odkrywcy" dotację w kwocie 29.791,76 zł. Natomiast wg wyliczeń ustawowych powinna być to kwota 30.122,36 zł.

W zakresie innych dotacji

1. Sprawozdanie z realizacji rocznego programu współpracy Gminy Wieruszów z organizacjami pozarządowymi w 2021 roku, zgodnie z wyjaśnieniem złożonym przez Burmistrza Wieruszowa zostało opublikowane w Biuletynie Informacji Publicznej w dniu 13 czerwca 2022 roku, a zatem z naruszeniem terminu (do dnia 31 maja) określonego przepisem art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1327 ze zm.).
2. W zakresie rozliczenia udzielonych dotacji dla dwóch klubów sportowych w procedurze otwartego konkursu ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych w 2021 roku przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie, w zakresie wspierania i upowszechniania kultury fizycznej poprzez organizację zajęć i zawodów sportowych dla mieszkańców Gminy Wieruszów, w tym udziału mieszkańców gminy w zawodach sportowych organizowanych przez inne podmioty – szczegółowo opisanej w protokole kontroli – ustalono:

- w ogłoszeniu otwartego konkursu ofert, w części III Zasady przyznawania dotacji (ust. 2 pkt 8), postanowiono że zadanie powinno być realizowane zgodnie ze złożoną ofertą i podpisaną umową, przy zastosowaniu i przestrzeganiu zasad – w trakcie realizacji zadania mogą być dokonywane przesunięcia w zakresie poszczególnych pozycji kosztów działania oraz pomiędzy działaniami. Zmiany powyżej 30% wartości wydatku pochodzącego z dotacji wymagają zgłoszenia w formie pisemnej z przedstawieniem zaktualizowanego budżetu oferty oraz uzyskania zgody gminy. Pisemnej zgody wymaga również utworzenie nowej pozycji budżetowej w ramach kwoty dotacji. Zmiany powyższe wymagają aneksu do umowy;
- w treści umów o realizację zadania publicznego zawartych w wyniku przeprowadzonego otwartego konkursu ofert zapisano, że dopuszcza się dokonywanie przesunięć poszczególnych pozycji kosztów działania oraz pomiędzy działaniami; zmiany powyżej 30% wartości poszczególnej pozycji kosztów działania wymagają zgłoszenia w formie pisemnej z przedstawieniem zaktualizowanego budżetu oferty oraz uzyskania zgody, pisemnej zgody wymaga również utworzenie nowej pozycji budżetowej; zmiany powyższe wymagają aneksu do umowy (§ 4 pkt 1 ppkt 3 umowy),
- w skontrolowanych umowach o realizację zadania publicznego zawartych w wyniku przeprowadzonego otwartego konkursu ofert zapisano również, że zleceniobiorca jest zobowiązany do prowadzenia wyodrębnionej dokumentacji finansowo-księgowej i ewidencji księgowej zadania publicznego zgodnie z zasadami wynikającymi z ustawy o rachunkowości, w sposób umożliwiający identyfikację poszczególnych operacji księgowych (§ 5 ust. 1). Zleceniodawca sprawuje kontrolę prawidłowości wykonywania zadania publicznego przez zleceniobiorcę, w tym wydatkowania przekazanej dotacji oraz środków własnych (rzeczowych i finansowych). Kontrola może być przeprowadzona w toku realizacji zadania publicznego oraz po jego

zakończeniu do czasu ustania obowiązku przechowywania dokumentacji związanej z realizacją zadania publicznego (przez okres 5 lat, licząc od początku roku następującego po roku, w którym zleceniobiorca realizował zadanie publiczne) - § 7 ust. 1 umowy;

- zgodnie z § 8 zawartych umów, akceptacja sprawozdania i rozliczenia dotacji polega na weryfikacji przez zleceniodawcę założonych w ofercie rezultatów i działań zleceniobiorcy. Zleceniodawca może wezwać zleceniobiorcę do złożenia sprawozdania częściowego z wykonania zadania publicznego, a także ma prawo żądać, aby zleceniobiorca w wyznaczonym terminie przedstawił dodatkowe informacje, wyjaśnienia oraz dowody do sprawozdań.

  W wyniku kontroli stwierdzono, że w ofertowej kalkulacji kosztów nie podano jaka część poszczególnych wydatków będzie sfinansowana z dotacji – w tabeli wskazano tylko ogólne kwoty źródeł finansowania. Do sprawozdania nie załączono dokumentów źródłowych potwierdzających poniesione wydatki, ani zestawienia faktur – kontrolujące nie mogły sprawdzić, czy określony w umowie termin poniesienia wydatków został zachowany, ani zweryfikować czy wartości podane w sprawozdaniu odpowiadają faktycznie poniesionym kosztom ogółem i w poszczególnych pozycjach kosztorysu.

  W zakresie sposobu rozliczenia dotacji udzielonych na wsparcie realizacji zadania publicznego, Rafał Przybył Burmistrz Wieruszowa wyjaśnił, że wydatkowanie środków przekazanych na realizację zadań pn. „Z rowerem na szczyt" i „Upowszechnianie i rozwój piłki nożnej oraz siatkowej wśród mieszkańców Gminy Wieruszów …" zostało zweryfikowane w oparciu o sprawozdania merytoryczno-finansowe przedłożone przez organizacje. Dodatkowo weryfikacji poddane zostały następujące dokumenty: karty pracy wolontariusza, porozumienia wolontariackie, zapisy na kontach, faktury i rachunki, dokumenty potwierdzające osiągnięcie rezultatów. Wymienione dokumenty zostały złożone z zachowaniem terminu 30 dni od dnia zakończenia realizacji danego zadania.

  W kwestii rozbieżności w zapisach dotyczących ograniczenia procentowego wydatków, Burmistrz Wieruszowa wyjaśnił: zasady dokonywania zmian w kosztorysie ofertowym zostały uregulowane w zarządzeniu nr 137/2020 Burmistrza Wieruszowa z dnia 8 grudnia 2020 roku w sprawie ogłoszenia otwartego konkursu ofert na wsparcie realizacji zadań publicznych w roku 2020 przez organizacje pozarządowe i podmioty wymienione w art. 3 ust. 3 ustawy o działalności pożytku publicznego i wolontariacie. W rozdziale III zatytułowanym „Zasady przyznawania dotacji" ust. 2 pkt 8 zastrzeżono, że „zmiany powyżej 30% wartości wydatku pochodzącego z dotacji wymagają zgłoszenia w formie pisemnej z przedstawieniem zaktualizowanego budżetu oferty oraz uzyskania zgody gminy". W 2020 roku, w wyniku wprowadzonej przez ustawodawcę zmiany wzorów formularzy, zmianie uległ układ kosztorysu, w którym uogólniono źródła finansowania i usunięto podział na wydatki pochodzące z dotacji i pozostałych źródeł, przez co niemożliwym stało się obliczenie wysokości wartości procentowej danego wydatku w stosunku do udzielonej dotacji. Potrzeba uwzględnienia tej zmiany została przeoczona na etapie tworzenia ogłoszenia o konkursie. W zaistniałej sytuacji, celem zapewnienia możliwości weryfikacyjnych prawidłowości wydatkowania środków w ramach zadania, w § 4 ust. 1 pkt 3 umowy wprowadzono zapis o dopuszczalności zmian, za zgodą gminy, powyżej 30%

wartości poszczególnej pozycji kosztów działania w miejsce zapisanej w ogłoszeniu dopuszczalności zmian powyżej 30% wartości wydatku pochodzącego z dotacji.

Wobec powyższych ustaleń, należy zwrócić uwagę, że zgodnie z przepisem art. 126 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 1634 ze zm.) - dotacje są to podlegające szczególnym zasadom rozliczania środki z budżetu państwa, budżetu jednostek samorządu terytorialnego oraz z państwowych funduszy celowych przeznaczone na podstawie niniejszej ustawy, odrębnych ustaw lub umów międzynarodowych, na finansowanie lub dofinansowanie realizacji zadań publicznych.

Jak wynika z powyższej definicji najistotniejszą cechą dotacji jest obowiązek jej rozliczenia.

„(…)Przez „rozliczenie dotacji" należy rozumieć formalnie wyznaczony, związany z określonym terminem, sposób potwierdzenia przez beneficjenta wykorzystania dotacji, zgodnie z celem, na jaki została udzielona. W zasadniczej części przypadków będzie to przedstawienie przez beneficjenta dotacji dokumentacji potwierdzającej dokonanie wydatków, co znajduje uzasadnienie w treści art. 251 ust. 4 FinPubU. Wskazuje on, że wykorzystanie dotacji następuje w szczególności przez zapłatę za zrealizowane zadania.(…)"[14].

Organ administracji publicznej ogłaszając otwarty konkurs ofert ustala zasady przyznawania dotacji, terminy i warunki realizacji zadań oraz wzór umowy, w którym określa między innymi sposób kontroli i rozliczenia udzielonej dotacji. Stosując określone wzory oferty realizacji zadania publicznego, umowy czy sprawozdania z wykonania zadania publicznego (rozporządzenie Przewodniczącego Komitetu do spraw Pożytku Publicznego z dnia 24 października 2018 roku w sprawie wzorów ofert i ramowych wzorów umów dotyczących realizacji zadań publicznych oraz wzorów sprawozdań z wykonania tych zadań - Dz. U. z 2018 r., poz. 2057) można rozszerzyć zakres wymaganych informacji (np. w ofertowej kalkulacji kosztów określenia jaka część poszczególnych wydatków będzie sfinansowana z dotacji i wyszczególnienia w sprawozdaniu wielkości kosztów pokrytych środkami z dotacji), czy dokumentów (dokumentów źródłowych potwierdzających poniesione wydatki, zestawienia rachunków i faktur), które pozwolą jednoznacznie stwierdzić, że umowny termin realizacji przedmiotu umowy i termin poniesienia wydatków został zachowany oraz że otrzymana dotacja została wykorzystana zgodnie z celem na jaki została pozyskana.

W zakresie zamówień publicznych

1. W odniesieniu do postępowania o udzielenie zamówienia publicznego dla zadania pn. „Odbiór i zagospodarowanie odpadów komunalnych pochodzących z terenu Gminy Wieruszów", przeprowadzonego w trybie przetargu nieograniczonego na podstawie art. 132 ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r.,

[14] *Ustawa o finansach publicznych. Komentarz dla jednostek samorządowych, pod red. Piotra Walczaka, Wydawnictwo C.H.Beck, Warszawa 2017 r.*

poz. 1710 ze zm.), o wartości szacunkowej powyżej progów unijnych, stwierdzono następujące nieprawidłowości:

- w specyfikacji warunków zamówienia określono wadium w wysokości 320.000,00 zł. Zgodnie z art. 97 ust. 2 ustawy Prawo zamówień publicznych - zamawiający określa kwotę wadium w wysokości nie większej niż 3% wartości zamówienia. W przypadku przedmiotowego zamówienia ustalona kwota wadium w wysokości 320.000,00 zł przekraczała 3% jego wartości. Przy wartości zamówienia 10.148.575,58 zł netto maksymalna kwota wadium powinna wynosić 304.457,27 zł;
- w przedmiotowym postępowaniu w dniu 4 sierpnia 2021 roku wpłynęły do Urzędu Miejskiego w Wieruszowie zapytania do Specyfikacji Warunków Zamówienia (SWZ). Wyjaśnienia i zmiany treści SWZ w dniu 16 sierpnia 2021 roku udostępniono na stronie internetowej prowadzonego postępowania BIP zamawiającego. Zmiana SWZ dotyczyła między innymi obniżenia sumy ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej z tytułu prowadzenia działalności gospodarczej z kwoty 5.000.000,00 zł na kwotę 4.000.000,00 zł, co zmieniało warunki udziału w postępowaniu. Zamawiający nie dokonał zmiany treści ogłoszenia w związku z powyższą zmianą. Zgodnie z art. 137 ust. 4 ww. ustawy - w przypadku gdy zmiana treści SWZ prowadzi do zmiany treści ogłoszenia o zamówieniu, zamawiający przekazuje Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej ogłoszenie, o którym mowa w art. 90 ust. 1, tj. zamawiający może zmienić ogłoszenie, przekazując Urzędowi Publikacji Unii Europejskiej sprostowanie, ogłoszenie zmian lub dodatkowych informacji.

Kontrolą objęto również udzielenie zamówienia publicznego na zadania: utworzenie Klubu Malucha przy Centrum Aktywności Społecznej oraz infrastruktura dla integracji w Szkole Publicznej nr 2 w Wieruszowie – nie stwierdzając naruszenia przepisów o zamówieniach publicznych.

W zakresie wieloletniej prognozy finansowej

Uchwałą nr XXX/236/2020 z dnia 29 grudnia 2020 roku w sprawie uchwalenia Wieloletniej Prognozy Finansowej Gminy Wieruszów na lata 2021 – 2031, Rada Miejska w Wieruszowie dla przedsięwzięcia pn. „Dotacja celowa dla Powiatu Wieruszowskiego – Poprawa bezpieczeństwa na drogach" określiła w 2021 roku limit zobowiązań w kwocie 1.043.180,00 zł, przy limicie wydatków: w 2021 roku 1.021.590,00 zł i w 2022 roku 21.590,00 zł. Umowa nr ZI.TJ-186/2020 o udzielenie pomocy finansowej w latach 2020-2021 dla Powiatu Wieruszowskiego ze środków budżetu Gminy została zawarta w dniu 16 września 2020 roku pomiędzy Gminą Wieruszów a Powiatem Wieruszowskim. Gmina udzieliła ze swojego budżetu Powiatowi pomocy finansowej z przeznaczeniem na wykonanie zadania pod nazwą „Przebudowa drogi powiatowej Wieruszów-Cieszęcin-Wyszanów" w wysokości 2.500.000,00 zł. Natomiast umowa nr ZI.TJ-416/2019 o udzielenie pomocy finansowej dla Powiatu Wieruszowskiego w łącznej kwocie 86.360,00 zł (w czterech transzach po 21.950,00 zł w roku: 2019, 2020, 2021 i 2022) na realizację inwestycji drogowych polegających na wykonaniu podwójnych powierzchniowych utrwaleń oraz nakładki z masy mineralno – asfaltowej odcinków dróg powiatowych: nr 4701 E Wyszanów – Torzeniec, nr 4702 nr 4702 E Wyszanów – Plugawice i 4704 E Teklinów – Jutrków została zawarta w dniu 8 października 2019 roku. Przedmiotowe umowy zostały podpisane przed rokiem

2021, zatem limit zobowiązań ustalony dla ww. zadania na rok 2021 roku został zawyżony i powinien wynieść 0,00 zł. W art. 226 ust. 3 ustawy o finansach publicznych ustawodawca określił dwa rodzaje limitów występujących w wykazie przedsięwzięć: limit wydatków w poszczególnych latach (pkt 4) oraz limit zobowiązań (pkt 5). Limity wydatków na dane przedsięwzięcie, wykazywane w poszczególnych latach jego realizacji, nie mogą przekroczyć zaplanowanych łącznych nakładów finansowych na to zadanie. Natomiast limit zobowiązań określa kwotowe możliwości organu wykonawczego w zakresie podpisywania umów na dane zadanie – wynikające z udzielonego upoważnienia dla organu wykonawczego do zaciągania zobowiązań niezbędnych do realizacji przedsięwzięć. Stopień wykorzystania limitu zobowiązań nie musi pokrywać się z wykorzystaniem limitu wydatków, o którym mowa w art. 226 ust. 3 pkt 4 ustawy o finansach publicznych. Kwota, na którą będzie można zaciągać zobowiązania, będzie ulegała pomniejszeniu o kwotę zobowiązań zaciągniętych (podpisanych umów) w ramach ustalonego limitu dla przedsięwzięcia. Zatem jeżeli na realizację dwuletniego przedsięwzięcia organ wykonawczy podpisze umowę w pierwszym roku realizacji i opiewać ona będzie na kwotę stanowiącą większość łącznych nakładów finansowych – należy uznać, że limit zobowiązań do zaciągnięcia na dane zadanie w roku następnym będzie stanowił różnicę między pierwotnie założonym limitem na całość zadania a wykorzystanym (poprzez zawarte umowy) już w pierwszym roku realizacji.

W zakresie gospodarki mieniem

1. Stwierdzono brak sporządzenia planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości. Zgodnie z art. 25 ust. 1 ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami (tekst jednolity Dz. U. z 2023 r., poz. 344 ze zm.), gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt, burmistrz albo prezydent miasta. Gospodarowanie zasobem polega w szczególności na wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 23 ust. 1, a ponadto na sporządzaniu planów wykorzystania zasobu, przygotowywaniu opracowań geodezyjno-prawnych i projektowych, dokonywaniu podziałów oraz scaleń i podziałów nieruchomości, a także wyposażaniu ich, w miarę możliwości, w niezbędne urządzenia infrastruktury technicznej (ust. 2). Plany wykorzystania zasobu, o których mowa w ust. 2, opracowuje się na okres 3 lat (ust. 2a). Plany zawierają w szczególności: [1] zestawienie powierzchni nieruchomości zasobu oraz nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste; [2] prognozę: a) dotyczącą udostępnienia nieruchomości zasobu oraz nabywania nieruchomości do zasobu, b) poziomu wydatków związanych z udostępnieniem nieruchomości zasobu oraz nabywaniem nieruchomości do zasobu, c) wpływów osiąganych z opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste oraz opłat z tytułu trwałego zarządu nieruchomości, d) dotyczącą aktualizacji opłat z tytułu użytkowania wieczystego nieruchomości oddanych w użytkowanie wieczyste oraz opłat z tytułu trwałego zarządu nieruchomości; [3] program zagospodarowania nieruchomości zasobu. Z informacji uzyskanych od Naczelnika Wydziału Planowania Przestrzennego, Ochrony Środowiska i Gospodarki Nieruchomościami wynikało, że Gmina Wieruszów podjęła już w 2022 roku czynności w celu opracowania planu wykorzystania zasobu nieruchomości.

2. W zakresie zbycia nieruchomości gminnych objętych próbą kontroli ustalono minimalne postąpienie w organizowanych przetargach w wysokości 3% ceny wywoławczej (z zaokrągleniem w górę do pełnych dziesiątek złotych), zgodnie z zarządzeniem nr 87/04 Burmistrza Wieruszowa z dnia 7 grudnia 2004 roku w sprawie wysokości wadium i postąpień w przetargach na zakup lub oddanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości stanowiących własność Gminy Wieruszów.

   Stosownie do § 14 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości (tekst jednolity, Dz. U. z 2021 r., poz. 2213) - o wysokości postąpienia decydują uczestnicy przetargu, z tym że postąpienie nie może wynosić mniej niż 1% ceny wywoławczej, z zaokrągleniem w górę do pełnych dziesiątek złotych.

   W związku z powyższym należy wskazać, że organ wykonawczy nie może decydować o wysokości postąpienia w przypadku zbywania nieruchomości w formie przetargowej - wysokość postąpienia w postępowaniu przetargowym to uprawnienie dla uczestników przetargu a gmina nie może wkraczać w kompetencje uczestników przetargu w zakresie określania wysokości postąpień.

3. W wykazie nieruchomości lokalowej przeznaczonej do sprzedaży w drodze bezprzetargowej na rzecz jego najemcy zobowiązano nabywcę do zwrotu kosztów 250,00 zł tytułem oszacowania nieruchomości lokalowej (za sporządzenie przez rzeczoznawcę majątkowego operatu szacunkowego) w terminie nie później, niż do dnia zawarcia umowy sprzedaży. Z przepisów ustawy o gospodarce nieruchomościami wynika, iż pierwszą czynnością zmierzającą do zbycia nieruchomości powinno być sporządzenie i podanie do publicznej wiadomości wykazu nieruchomości, przeznaczonych do zbycia (art. 35 ustawy). W wyroku z dnia 15 października 2002 roku Naczelny Sąd Administracyjny stwierdził, że „Do chwili sporządzenia wykazu, nieruchomości pozostają poza obrotem i są niedostępne dla osób ubiegających się o ich nabycie (...)" (I SA 632/02, Lex nr 156824); tak samo: WSA w wyroku z dnia 18 czerwca 2008 roku (II SA/Gd 125/08, Lex nr 566213). W wykazie powinna być określona m.in. cena nieruchomości (art. 35 ust. 2 pkt 6 ustawy). Oznacza to, że wycena nieruchomości powinna zostać dokonana wcześniej, tzn. wtedy gdy zgodnie z powołanym orzecznictwem nieruchomość jest jeszcze poza obrotem. Wobec powyższego obciążanie nabywcy kosztami przygotowania nieruchomości do zbycia nie znajduje podstaw w obowiązujących przepisach prawa. Według art. 25 ust. 1 i 2 ustawy o gospodarce nieruchomościami - gminnym zasobem nieruchomości gospodaruje wójt, burmistrz albo prezydent miasta, a gospodarowanie tym zasobem polega w szczególności na wykonywaniu czynności, o których mowa w art. 23 ust. 1, czyli m.in. na wycenie zbywanych nieruchomości. Zatem powyższa regulacja ustawowa w sposób jednoznaczny określa podmiot, na którym spoczywa obowiązek pokrycia kosztów wyceny nieruchomości.

4. W zakresie prawidłowości zawierania umów i opłaty za dzierżawę gruntów stanowiących własność Gminy Wieruszów stwierdzono, że objęte próbą kontroli umowy dzierżawy nie zawierały klauzuli waloryzacyjnej (w wykazach nieruchomości wskazano, że czynsz nie podlega aktualizacji).

W zakresie waloryzacji czynszów wskazano, że Gmina podjęła działania związane z waloryzacją umów dzierżaw w roku 2022. Zarządzeniem Burmistrza Wieruszowa nr 49/2022 z dnia 29 kwietnia 2022 roku w sprawie ustalenia stawek czynszu za oddanie nieruchomości gruntowych w najem lub w dzierżawę na okres do 3 lat, ustalono nowe stawki czynszu dzierżawnego. W związku z tym każdy wykaz nieruchomości stanowiący załącznik do zarządzenia Burmistrza zawiera już klauzulę aktualizacji opłat. Ponadto, wszystkie umowy dzierżawy zawierane po tej dacie zawierają klauzulę waloryzacyjną o średnioroczny wskaźnik wzrostu cen towarów i usług konsumpcyjnych ogłoszony przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego dla poprzedniego roku kalendarzowego. Zmiana wysokości czynszu dzierżawnego w wyniku waloryzacji nie stanowi zmiany warunków umowy i nie wymaga zawarcia aneksu. Ustalenie zwaloryzowanej wysokości czynszu dokonywane będzie jednostronnym oświadczeniem woli przez wydzierżawiającego z podaniem terminu jej obowiązywania. Waloryzacja będzie dokonywana jeden raz w roku począwszy od miesiąca następującego po miesiącu, w którym ogłoszono wskaźnik cen towarów i usług.

Umownie przyjęto, że corocznie po ogłoszeniu przez Prezesa Głównego Urzędu Statystycznego średniorocznego wskaźnika cen towarów i usług konsumpcyjnych, będzie podejmowane nowe zarządzenie określające stawki zwaloryzowane o ten wskaźnik. W związku z tym zarządzeniem nr 5/2023 z dnia 2 lutego 2023 roku Burmistrz określił nowe stawki czynszu za oddanie nieruchomości gruntowych w najem lub w dzierżawę na okres do 3 lat zwaloryzowane o 14,4% w stosunku do stawek określonych zarządzeniem nr 49/2022 z dnia 29 kwietnia 2022 roku.

W zakresie ewidencji majątku gminy i inwentaryzacji

1. Stwierdzono przypadki niewprowadzenia składników majątku do ewidencji księgowej w miesiącu przekazania ich do używania (w większości opóźnienia kilkumiesięczne, jeden przypadek opóźnienia niespełna czteroletniego), czym naruszono art. 20 ust.1 ustawy o rachunkowości, w świetle którego - do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić w postaci zapisu, każde zdarzenie, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym. Z kolei stosownie do art. 24 ust. 1 oraz ust. 5 pkt 1 ustawy o rachunkowości, księgi rachunkowe powinny być prowadzone rzetelnie, bezbłędnie, sprawdzalnie i bieżąco. Księgi rachunkowe uznaje się za prowadzone bieżąco, jeżeli pochodzące z nich informacje umożliwiają sporządzenie w terminie obowiązujących jednostkę sprawozdań finansowych i innych, sprawozdań, w tym deklaracji podatkowych oraz dokonanie rozliczeń finansowych.

   Należy ponadto wskazać, że dowód OT jest dokumentem księgowym, na podstawie którego wprowadza się środek trwały do ewidencji środków trwałych, jednocześnie dokumentuje on przyjęcie środka trwałego do użytkowania. OT powinien zostać wystawiony z faktyczną datą przyjęcia środka trwałego do użytku, ma to wpływ na prawidłowe ustalenie daty rozpoczęcia odpisów amortyzacyjnych.

2. W przypadku czynności inwentaryzacyjnych stwierdzono następujące uchybienia:

- na arkuszach spisu z natury odnotowano daty spisu, arkusze zostały podpisane przez członków zespołów spisowych, na kilku arkuszach brak było nazwiska osoby materialnie odpowiedzialnej i podpisu osoby materialnie odpowiedzialnej, np.: arkusze nr: 21/2020, 23/2020, 25/2020, 28/2020, 29/2020, 31/2020, 36/2020;

- w przypadku kilku osób wskazanych na arkuszach spisu z natury jako osoby odpowiedzialne materialnie, nie przedłożono kontrolującym oświadczeń osób materialnie odpowiedzialnych za inwentaryzowane składniki mienia;

- arkusze spisowe o numerach: 2/2020, 3/2020, 14/2020 i 15/2020 nie zostały wycenione – nie naniesiono ceny jednostkowej oraz wartości spisywanego środka. Arkusze były podpisane tylko przez członków zespołu spisowego i osobę odpowiedzialną materialnie;

- z przedłożonych kontrolującym arkuszy spisu z natury wynikało, że spisem z natury objęto również: [1] środki trwałe trudno dostępne oglądowi zaewidencjonowane na koncie 011, takie jak kanalizacje deszczowe, sieci cieplne, oświetlenie, drogi, grunty (grupa „0") i [2] wartości niematerialne i prawne, np. w arkuszu spisu z natury nr: [1] 144/2020: w pozycji 11 – Drogi Wioski, w pozycji 604 – Rola Wioski, w pozycji 695 – Działka gruntowa, pozycja 1.365 – Oświetlenie ul. Sosnowa, pozycja 1.410 - Kanalizacja deszczowa Prusa, [2] 131/2020: w pozycji 65 – MS Office 2019 H7B PL T5D-0331, w pozycji 70 – Licencja systemu - DOSKOMP.

  Sposób inwentaryzacji przedmiotowych aktywów trwałych został określony w art. 26 ust. 1 pkt 3 ustawy o rachunkowości, który stanowi, że jednostki przeprowadzają na ostatni dzień każdego roku obrotowego inwentaryzację środków trwałych, do których dostęp jest znacznie utrudniony, gruntów oraz praw zakwalifikowanych do nieruchomości, należności spornych i wątpliwych, a w bankach również należności zagrożonych, należności i zobowiązań wobec osób nieprowadzących ksiąg rachunkowych, z tytułów publicznoprawnych, a także aktywów i pasywów niewymienionych w pkt 1 i 2 oraz wymienionych w pkt 1 i 2, jeżeli przeprowadzenie ich spisu z natury lub uzgodnienie z przyczyn uzasadnionych nie było możliwe - drogą porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami i weryfikacji wartości tych składników.

  W Instrukcji inwentaryzacyjnej w pozycji II.6. zapisano, że w drodze porównania danych ksiąg rachunkowych z odpowiednimi dokumentami – (inwentaryzacja w drodze weryfikacji stanu ewidencyjnego) obejmuje w szczególności: grunty i trudno dostępne oglądowi środki trwałe, wartości niematerialne i prawne;

- analizując zapisy na arkuszach spisu stwierdzono zapisy typu: „przebudowa ulicy Sosnowej (…)", „modernizacja systemu grzewczego". Powyższe może świadczyć o tym, że spisu środków trwałych, w tym zakresie, dokonano metodą „przy biurku" na podstawie księgi inwentarzowej środków trwałych;

- nie przedłożono kontrolującym zbiorczego zestawienia arkuszy spisu z natury środków trwałych i pozostałych środków trwałych; również w sporządzonym z datą 20 stycznia 2020 roku Sprawozdaniu opisowym z przebiegu spisu z natury, podpisanym przez członków komisji inwentaryzacyjnej, brak było

zestawienia wartościowego zinwentaryzowanego majątku Gminy Wieruszów. Sprawozdanie zawiera rozliczenie pobranych arkuszy spisowych. Wskazano ponadto, że referaty nie prowadzą na bieżąco książki inwentarzowej oraz na niepoprawne nazewnictwo środków trwałych i wyposażenia.

W zakresie innych ustaleń – jednorazowe dodatki uzupełniające dla nauczycieli

Kontroli poddano prawidłowość wyliczenia przez Gminę Wieruszów kwoty różnicy między wydatkami poniesionymi na wynagrodzenia nauczycieli stażystów w 2021 roku, a iloczynem średniorocznej liczby etatów dla nauczycieli stażystów oraz średnich wynagrodzeń nauczycieli ustalonych w danym roku (kwota, o której mowa w art. 30a ust. 2 ustawy z dnia 26 stycznia 1982 roku Karta Nauczyciela). Próba przyjęta do kontroli obejmowała wynagrodzenia nauczycieli stażystów zatrudnionych w 2021 roku w jednostkach oświatowych Gminy Wieruszów. Na podstawie list płac, kart wynagrodzeń oraz dokumentów zgromadzonych w teczkach akt osobowych ustalono, iż wszystkie składniki wynagrodzenia nauczycieli stażystów zostały prawidłowo ujęte do wydatków na wynagrodzenia, o których mowa w art. 30 ust. 1 Karty Nauczyciela, poza dodatkiem za nauczanie indywidualne w przypadku jednego nauczyciela w Szkole Podstawowej w Wyszanowie w łącznej kwocie 212,34 zł. W związku z tym ogólna kwota tych wydatków na wynagrodzenie nauczycieli stażystów wykazana w sprawozdaniu została zaniżona o 212,34 zł. Powyższa nieprawidłowość nie miała wpływu na powstanie obowiązku wypłaty jednorazowego dodatku uzupełniającego dla nauczycieli stażystów.

W zakresie innych ustaleń – plan finansowy dla środków z Funduszu przeciwdziałania COVID-19

1. Zarządzeniem nr 163/2021 Burmistrza Wieruszowa z dnia 31 grudnia 2021 roku w sprawie planu finansowego rachunku dochodów pochodzących ze środków Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 ustalono plany finansowe dla rachunków bankowych, szczegółowo opisanych w protokole kontroli, w zakresie 2021 roku. Powyższe zarządzenie nie odnosiło się do perspektywy wykraczającej poza rok budżetowy, w przypadku gdy wykorzystanie środków miało się odbyć w okresie dłuższym niż rok. Zarządzenie było powtórzeniem informacji wynikających z budżetu Gminy na 2021 rok. Podobnie na 2022 rok - zarządzenie nr 152/2022 Burmistrza Wieruszowa wydane w dniu 16 grudnia 2022 roku obejmujące dochody i wydatki dotyczące 2022 roku. Należy podkreślić, że zarządzenia te nie odnosiły się również bezpośrednio do poszczególnych rachunków bankowych i ich dochodów oraz wydatków, a jedynie przedstawiały te dochody i wydatki w układzie klasyfikacji budżetowej.

   Plan dla rachunku środków z ww. Funduszu powinien zostać określony zgodnie z art. 65 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 31 marca 2020 roku o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacjach kryzysowych oraz niektórych innych ustaw (Dz. U. z 2020 r., poz. 568). Należy wskazać, że obowiązku sporządzenia przez Burmistrza

planu finansowego dla ww. środków nie należy utożsamiać z wprowadzeniem tych środków do budżetu, gdyż plan finansowy środków na rachunku Funduszu ma wieloletnią perspektywę czasową – w przeciwieństwie do budżetu przyjmowanego zawsze na rok kalendarzowy (budżetowy). Zatem plan finansowy środków na rachunku Funduszu jest odrębnym planem i powinien zawierać perspektywę czasową obejmującą czas niezbędny do wykorzystania i rozliczenia otrzymanych lub przyznanych środków.

Natomiast nie ulega wątpliwości, że środki otrzymane z Funduszu, jak też wydatki dokonywane z tych środków, uwzględnianie są w uchwale budżetowej.

Wprowadzenie planu finansowego dla środków na rachunku Funduszu jak i jego zmiany, zarówno w zakresie planowanych wpływów jak i wydatków również w latach następnych powinny zostać sformalizowane w postaci zarządzenia, zgodnie z kompetencjami organu wykonawczego gminy.

2. W przypadku środków z ww. Fundusz na: [1] Organizację i transport do punktów szczepień; [2] Działania promocyjne, w tym organizacyjne, techniczne lub organizacyjno-techniczne, mające na celu zwiększenie liczby mieszkańców (w szczególności w wieku 60+) poddających się szczepieniu przeciw Covid-19, oraz [3] środków przyznanych w „Konkursie Rosnąca Odporność", ustalono że rachunki bankowe utworzone dla ww. środków nie funkcjonowały jako rachunki budżetu, a jako rachunki Urzędu Miejskiego, natomiast rachunki bankowe dla środków z programu „Laboratoria Przyszłości" funkcjonowały jako rachunki bankowe szkół.

   Środki otrzymywane przez kontrolowaną jednostkę na ww. cele wpływały bezpośrednio na rachunki wyodrębnione dla tych celów i ewidencjonowane były poprzez zapisy w księgach rachunkowych opisane szczegółowo w protokole kontroli.

   Należy natomiast stwierdzić, że rachunki bankowe, na które wpływały środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 zostały nieprawidłowo przypisane do ewidencji Urzędu Miejskiego i szkół, zamiast do ewidencji budżetu (organu).

   Status ww. środków określa art. 3 ustawy z dnia 13 listopada 2003 roku o dochodach jednostek samorządu terytorialnego (tekst jednolity Dz. U. z 2022 r., poz. 2267 ze zm.), zgodnie z ust. 1 dochodami jednostek samorządu terytorialnego są dochody własne, subwencja ogólna i dotacje celowe z budżetu państwa. Natomiast stosownie do ust. 3 ww. artykułu dochodami jednostek samorządowych mogą być: środki pochodzące ze źródeł zagranicznych niepodlegających zwrotowi, środki pochodzące z budżetu Unii Europejskiej, inne środki określone w odrębnych przepisach.

   Środki pochodzące z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 przekazywały gminom urzędy wojewódzkie na realizację zadań, które zlecał wojewoda, jako dysponent tych środków. Należy wskazać, że tego rodzaju środki przekazywane przez inne budżety podlegają ewidencji jako dochody budżetu bezpośrednio na koncie 901, zatem ich wpływ powinien wynikać z rachunku budżetu lub wyodrębnionego rachunku traktowanego jak rachunek budżetu (jeśli dysponent środków określił, że rachunek bankowy powinien być wyodrębniony). Stwierdzić należy, że prawidłowo wyodrębnione rachunki dla środków z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19 powinny funkcjonować jako rachunki budżetu, a w ewidencji Urzędu środki powinny zostać

zaewidencjonowane jako dochody nieprzypisane w planach finansowych innych jednostek.

Odpowiedzialność za powyższe nieprawidłowości ponoszą Burmistrz Wieruszowa, Skarbnik Gminy oraz pracownicy rzeczowo właściwi w zakresie szczegółowo wskazanym w protokole kontroli.

II.

Przekazując informacje o powyższych nieprawidłowościach proszę Pana Burmistrza o podjęcie działań w celu ich usunięcia oraz zapobieżenia powstawaniu w przyszłości. W tym celu RIO w Łodzi kieruje następujące **wnioski pokontrolne:**

1. Zapewnić przestrzeganie przepisów rozporządzenia Ministra Rozwoju i Finansów z dnia 13 września 2017 roku w sprawie rachunkowości oraz planów kont dla budżetu państwa, budżetów jednostek samorządu terytorialnego, jednostek budżetowych, samorządowych zakładów budżetowych, państwowych funduszy celowych oraz państwowych jednostek budżetowych mających siedzibę poza granicami Rzeczypospolitej Polskiej, w szczególności poprzez:

- ewidencję zwrotów dotacji, zgodnie z systematyką określoną w rozporządzeniu;
- stosowanie techniki księgowania umożliwiającej prawidłowe ustalenie wysokości obrotów na kontach, jeżeli przepisy dotyczące sprawozdań nakładają obowiązek wykazywania w tych sprawozdaniach określonych obrotów kont, stosownie do przepisu § 21 pkt 1 rozporządzenia;
- ewidencję podatku od towarów i usług na koncie 225, która umożliwi ustalenie należności lub zobowiązań wobec budżetu;
- ewidencję operacji w księdze budżetu (organu) na kontach 222 i 223 zgodnie z systematyka określoną w rozporządzeniu;
- ewidencję dochodów realizowanych w ramach funduszu alimentacyjnego i zaliczki alimentacyjnej zgodnie z systematyką określoną w rozporządzeniu i opisaną w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego;
- ewidencję zwrotu niewykorzystanych wydatków niewygasających w sposób umożliwiający właściwe sporządzenie sprawozdania Rb-27S i niepowodujący niezgodności pomiędzy ewidencją budżetu i Urzędu Miejskiego;
- dokonywanie umorzenia pozostałych środków trwałych poprzez zapis Wn 401, Ma 072, zgodnie z systematyką określoną w rozporządzeniu.

2. Zapewnić przestrzeganie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 11 stycznia 2022 roku w sprawie sprawozdawczości budżetowej, poprzez:

- wykazywanie w sprawozdaniu Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych, w kolumnie "Skutki decyzji wydanych przez organ podatkowy

na podstawie ustawy - Ordynacja podatkowa, obliczone za okres sprawozdawczy", kwot umorzonych decyzjami organu podatkowego odsetek od zaległości podatkowych, zgodnie z § 3 ust. 1 pkt 10 lit. a Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia;

- ujmowanie w sprawozdaniu Rb-NDS kwoty nadwyżki z lat ubiegłych oraz wolnych środków, zgodnie z § 12 pkt 5 lit. c i d Instrukcji sporządzania sprawozdań budżetowych w zakresie budżetów jednostek samorządu terytorialnego, stanowiącej załącznik nr 37 do rozporządzenia oraz uwzględniając kategoryzację źródeł przychodów wynikającą z art. 217 ust. 2 ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych;
- prawidłowe wykazywanie w sprawozdaniu Rb-ST kwot dotacji podlegających zwrotowi;
- sporządzanie sprawozdania Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych, w sposób rzetelny i prawidłowy pod względem merytorycznym, ze szczególnym zwróceniem uwagi na prawidłowe wykazywanie w sprawozdaniu dochodów z majątku Gminy w kwotach netto, tj. bez podatku od towarów i usług, stosownie do postanowień § 9 rozporządzenia.

3. Zapewnić prawidłową ewidencję nadwyżek podatku naliczonego nad należnym, pozostałych po rozliczeniu scentralizowanej deklaracji VAT-7, jako dochodu budżetu oraz właściwe wykazywanie w bilansie Urzędu Miejskiego środków pieniężnych oraz rozliczeń wynikających z podatku od towarów i usług.
4. Zapewnić prawidłową ewidencję i ujęcie w sprawozdawczości wydatków dotyczących zwrotów nienależnie pobranych świadczeń z lat ubiegłych.
5. Zapewnić przestrzeganie przepisów art. 26 ust.1 pkt 3 ustawy z dnia 29 września 1994 roku o rachunkowości, poprzez przeprowadzanie inwentaryzacji aktywów objętych ewidencją konta 080 – Środki trwałe w budowie, z należytą starannością.
6. Zapewnić prawidłowe ustalanie i wykazywanie w sprawozdaniach Rb-27S - z wykonania planu dochodów budżetowych i Rb-PDP - z wykonania dochodów podatkowych, kwot dotyczących skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od środków transportowych i w podatku od nieruchomości oraz udzielonych przez Radę Miejską zwolnień w podatku od nieruchomości.
7. Dokonać korekty sprawozdań budżetowych Rb-PDP i Rb-27S sporządzonych za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2020 roku oraz za okres od 1 stycznia do 31 grudnia 2021 roku, w związku z nieprawidłowym wykazaniem skutków finansowych obniżenia górnych stawek podatkowych w podatku od nieruchomości i w podatku od środków transportowych oraz udzielonych zwolnień w podatku od nieruchomości. Poprawione sprawozdania przekazać RIO w Łodzi, wskazując przyczynę korekty.
8. Podjąć, w oparciu o przepisy ustawy z dnia 29 sierpnia 1997 roku Ordynacja podatkowa, czynności mające na celu ustalenie stanu faktycznego i wyjaśnienie prawidłowości opodatkowania podatników podatku od

nieruchomości i podatku od środków transportowych, opisanych w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.

9. Zapewnić dokonywanie czynności sprawdzających w stosunku do składanych przez podatników deklaracji podatkowych, na podstawie art. 272 ustawy Ordynacja podatkowa. W razie wątpliwości, co do poprawności złożonej informacji – stosownie do art. 274a § 2 ww. ustawy - wzywać podatników do udzielenia, w wyznaczonym terminie, niezbędnych wyjaśnień lub uzupełnienia informacji, wskazując przyczyny poddania w wątpliwość rzetelności danych w niej zawartych.

10. Dokonać analizy określania wysokości stawek podatku od środków transportowych, w celu uwzględnienia wpływu pojazdu na środowisko naturalne, wykorzystując uwagi zawarte w pierwszej części wystąpienia pokontrolnego.

11. Dokonać analizy zaległości podatkowych, figurujących na kontach poszczególnych podatników wymienionych w pierwszej części wystąpienia, z uwzględnieniem wszystkich okoliczności powodujących przerwanie lub zawieszenie biegu terminu przedawnienia, określonych w art. 70 ustawy Ordynacja podatkowa pod kątem ich przedawnienia i ewentualnego wyksięgowania z ewidencji księgowej.

12. Zapewnić przestrzeganie rozporządzenia Ministra Finansów z dnia 2 marca 2010 roku w sprawie szczegółowej klasyfikacji dochodów, wydatków, przychodów i rozchodów oraz środków pochodzących ze źródeł zagranicznych, w zakresie klasyfikowania wydatków z tytułu dotacji dla punktów przedszkolnych.

13. Dokonać analizy możliwości zmiany uchwały w sprawie trybu udzielania i rozliczania dotacji dla przedszkoli publicznych, przedszkoli niepublicznych oraz innych form wychowania przedszkolnego, na terenie Gminy Wieruszów, prowadzonych przez osoby prawne inne niż jednostki samorządu terytorialnego i osoby fizyczne oraz trybu i zakresu kontroli prawidłowości ich pobrania i wykorzystania, w zakresie ustalenia wzoru miesięcznej informacji o liczbie uczniów.

14. Zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 27 października 2017 roku o finansowaniu zadań oświatowych, w szczególności poprzez:

- udzielanie dotacji na podstawie informacji o liczbie odpowiednio dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju, uczniów, wychowanków, uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, stosownie do wymogu zawartego w art. 38 ust. 1 ustawy;
- publikowanie na stronie BIP informacji o statystycznej liczbie odpowiednio dzieci objętych wczesnym wspomaganiem rozwoju, uczniów, wychowanków, uczestników zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, zgodnie z wymogiem zawartym w art. 46 ust. 1 pkt 2 ustawy;
- ustalanie podstawowej kwoty dotacji z zachowaniem metodologii określonej w art. 12 ust. 1 ustawy, zapewniając prawidłowe określanie wydatków bieżących oraz kwot wydatków w poszczególnych kategoriach, które pomniejszają wydatki bieżące;

- dokonywanie obliczeń i aktualizacji statystycznej liczby dzieci w przedszkolach w sposób zgodny z regułami określonymi w art. 11 ustawy;
- obliczanie zaktualizowanej wysokości dotacji na dziecko objęte wczesnym wspomaganiem rozwoju, ucznia, wychowanka, uczestnika zajęć rewalidacyjno-wychowawczych, podlegającej przekazaniu, w oparciu o art. 43 ust. 4 ustawy;
- uwzględnianie wszystkich wag dla danego typu i rodzaju dotowanej szkoły obowiązujących w danym roku, wynikających z „metryczki oświatowej" dla Miasta Wieruszowa.

15. Zapewnić publikację sprawozdania z realizacji rocznego programu współpracy Gminy Wieruszów z organizacjami pozarządowymi w Biuletynie Informacji Publicznej, w terminie określonym przepisem art. 5a ust. 3 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 roku o działalności pożytku publicznego i o wolontariacie.
16. Zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 11 września 2019 roku Prawo zamówień publicznych, w zakresie określania wysokości wadium dla postępowań o udzielenie zamówień klasycznych o wartościach równych lub przekraczających progi unijne.
17. Zapewnić przestrzeganie przepisów art. 137 ust.4 ustawy Prawo zamówień publicznych, w zakresie obowiązku zmiany treści ogłoszenia o zamówieniu.
18. W wykazie przedsięwzięć stanowiącym załącznik do uchwały w sprawie wieloletniej prognozy finansowej zapewnić prawidłowe określanie limitu zobowiązań dla poszczególnych przedsięwzięć, uwzględniając zobowiązania zaciągnięte w latach poprzednich.
19. Zapewnić przestrzeganie przepisów ustawy z dnia 21 sierpnia 1997 roku o gospodarce nieruchomościami, poprzez sporządzanie planu wykorzystania gminnego zasobu nieruchomości, o którym mowa w art. 25 ust. 2 ustawy.
20. W zakresie minimalnego postąpienia w przetargach na zakup lub oddanie w użytkowanie wieczyste nieruchomości stanowiących własność Gminy Wieruszów przestrzegać § 14 ust. 3 rozporządzenia Rady Ministrów z dnia 14 września 2004 roku w sprawie sposobu i trybu przeprowadzania przetargów oraz rokowań na zbycie nieruchomości, zgodnie z którym - o wysokości postąpienia decydują uczestnicy przetargu.
21. Zaniechać zobowiązywania osób ubiegających się o nabycie nieruchomości do pokrywania kosztów za sporządzane przez Gminę operaty szacunkowe.
22. Zapewnić przestrzeganie art. 20 ust.1 ustawy o rachunkowości, zgodnie z którym – do ksiąg rachunkowych okresu sprawozdawczego należy wprowadzić, w postaci zapisu, każde zdarzenia, które nastąpiło w tym okresie sprawozdawczym.
23. Czynności inwentaryzacyjne, polegające na weryfikacji dokumentacji źródłowej ze stanem księgowym, przeprowadzać z należytą starannością.
24. Zapewnić prawidłowe obliczanie wysokości wynagrodzeń stanowiących podstawę obliczenia jednorazowego dodatku uzupełniającego dla nauczycieli, stosownie do przepisów rozporządzenia Ministra Edukacji i Nauki z dnia

15 grudnia 2022 roku w sprawie sposobu opracowywania sprawozdania z wysokości średnich wynagrodzeń nauczycieli (Dz. U z 2022 r., poz. 2767).

25. Zapewnić przestrzeganie art. 65 ust. 11 i 12 ustawy z dnia 31 marca 2020 roku o zmianie ustawy o szczególnych rozwiązaniach związanych z przeciwdziałaniem i zwalczaniem COVID-19, innych chorób zakaźnych oraz wywołanych nimi sytuacjach kryzysowych oraz niektórych innych ustaw, poprzez sporządzanie planu finansowego dla rachunku, na którym są gromadzone środki z Funduszu Przeciwdziałania COVID-19.
26. Zapewnić ewidencjonowanie rachunków bankowych dla środków z Funduszu przeciwdziałania COVID-19, jako rachunków budżetu, stosownie do statusu tych środków jamko dochodów budżetu (ewidencja organu).

Podając powyższe do wiadomości, zgodnie z art. 9 ust. 3 ustawy z dnia 7 października 1992 roku o regionalnych izbach obrachunkowych, proszę Pana Burmistrza o przesłanie informacji o sposobie wykonania zaleceń pokontrolnych lub przyczynach ich nie wykonania w terminie 30 dni od daty otrzymania niniejszego wystąpienia pokontrolnego.

Jednocześnie informuję, że zgodnie z art. 9 ust. 4 ustawy o regionalnych izbach obrachunkowych, do wniosków zawartych w II części wystąpienia pokontrolnego przysługuje prawo zgłoszenia zastrzeżeń do Kolegium Izby.

Zastrzeżenie składa właściwy organ jednostki kontrolowanej w terminie 14 dni od daty otrzymania wystąpienia pokontrolnego, za pośrednictwem Prezesa Izby.

Podstawą zgłoszenia zastrzeżeń może być tylko zarzut naruszenia prawa poprzez błędną jego wykładnię lub niewłaściwe zastosowanie.

Bieg terminu, o którym mowa wyżej ulega zawieszeniu na czas rozpatrzenia zastrzeżenia w odniesieniu do wniosków pokontrolnych objętych zastrzeżeniem.

Do wiadomości:

Przewodniczący Rady Miejskiej w Wieruszowie,
Przewodniczący Komisji Rewizyjnej Rady Miejskiej w Wieruszowie,
aa.